

Привредно законодавство: књига шеста, 1932.

Садржај

1. Закон о Привредном већу
2. Закон о заштити земљорадника и о стављању на снагу појединих прописа Закона о извршењу и обезбеђењу
3. Закон о промету пшенице
4. Наредба о млиновима
5. Правилник за извршење Закона о промету пшенице
6. Решење којим се одређује паушална такса за млинове за месеце мај и јуни
7. Закон о одлагању извршења и опроштају новчаних казни и одштете по шумским кривицама
8. Закон о снабдевању сиромашних земљорадника и радника дрвима и продаји на мало

9. Закон о оснивању „Завода за унапређивање спољне трговине”
10. Закон о контроли пољопривредних производа намењених извозу
11. Правилник о контроли свежег воћа намењеног извозу
12. Правилник о трговини сувим шљивама и пекмезом
13. Правилник о стандардизовању прерађене паприке
14. Правилник о организацији службе хемијске анализе наше домаће млевене паприке
15. Правилник о увозу и транзиту кромпира
16. Правилник о контроли квалитета кудеље
17. Наредба о товарењу кудеље на железничким станицама
18. Правилник о давању хитне помоћи сиромашном становништву оскудних крајева у храни и о извођењу јавних радова на рачун ове помоћи

339.92 (497.1)

ПРКА ЗАКОНА

тумачених судском и администра-
тивном праксом

Др. ГОЈКО НИКЕТИЋ

Св. 150.

ПРИВРЕДНО ЗАКОНОДАВСТВО

КЊИГА ШЕСТА

БЕОГРАД
ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА ГЕЦЕ КОНА
1 КНЕЗ МИХАИЛОВА УЛИЦА 1.
1932

150.СВ.

ЗБИРКА ЗАКОНА

прогумачених судском и администра-
тивном праксом

Издаје Др. ГОЈКО НИКЕТИЋ

СВ.150.

ПРИВРЕДНО ЗАКОНОДАВСТВО

КЊИГА ШЕСТА

БЕОГРАД
ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА ГЕЦЕ КОНА
1 КНЕЗ МИХАИЛОВА УЛИЦА 1.
1932

САДРЖАЈ

	страна
1 ^о . Закон о Привредном већу	
Опште одредбе (§ 1—4) — — —	7
Чланство у Привредном већу (§ 5—9)	9
Органи Привредног већа (§ 10—18)	11
Прелазне и завршне одредбе (§ 19	
и 20) — — — — —	14
2 ^о . Закон о заштити земљорадника и	
о стављању на снагу појединих прописа	
Закона о извршењу и обезбеђењу — —	15
3 ^о . Закон о промету пшенице — —	22
4 ^о . Наредба о млиновима — —	27
5 ^о . Правилник за извршење Закона	
о промету пшенице — — — — —	29
6 ^о . Решење којим се одређује паушал-	
на такса за млинове за месеце мај и јуни	40
7 ^о . Закон о одлаћању извршења и	
ојроштају новчаних казна и оштете по	
шумским кривицама — — — — —	42

Др. бр. 37523

страна

8⁰. Закон о снабдевању сиромашних
земљорадника и радника дрвима и продаји
на мало (измене и допуне §§ 53 и 184 За-
кона о шумама од 21. децембра, 1929. год.) 44

9⁰. Закон о оснивању „Завода за уна-
пређивање сјољне трговине” — — — 46

10⁰. Закон о контроли пољопривред-
них производа намењених извозу — — 51

11⁰. Правилник о контроли свежег во-
ћа намењеног извозу

I Опште одредбе (чл. 1—4) — — 55

II Услови квалитета и паковање (чл.
5—24) — — — — 57

Свеже грозђе (чл. 6—9) — — — 57

Сирове шљиве (чл. 10—16) — — 59

Свеже јабуке, крушке и дуње (чл.
17—21) — — — — 61

Свеже кајсије, брескве, трешње и
вишње (чл. 22—23) — — — 63

Јагоде (чл. 24) — — — — 64

III Контролни органи (чл. 25—31) 64

IV Централна комисија за извоз во-
ћа (чл. 32—36) — — — — 67

V Казне (чл. 37 и 38) — — — 69

VI Прелазна наређења (чл. 39—41) 70

12⁰. Правилник о трговини сувим
шљивама и пекмезом

I Опште одредбе (чл. 1—3) — — 71

II Суве шљиве (чл. 4—12) — — 72

III Пекмез од шљива (чл. 13—19) — 77

IV Љуштене и чепане шљиве (чл.
20 и 21) — — — — — 79

страна

V Контролни органи (чл. 22—24) 80

VI Казне (Чл. 25) — — — — 81

VII Завршне одредбе (чл. 26 и 27) 81

13⁰. Правилник о стандардизовању
прерађене пайрике — — — — — 82

14⁰. Правилник о организацији служ-
бе хемијске анализе наше домаће млевене
пайрике — — — — — 88

15⁰. Правилник о увозу и транзиту
кромпира — — — — — 91

16⁰. Правилник о контроли квалитета
кудеље

I Кудељарска подручја (чл. 1 и 2) 98

II Брање и прерада конопљине трс-
ке (чл. 3—9) — — — — — 99

III Сортирање, паковање и обележа-
вање кудеље (чл. 10—14) — — — — 101

IV Органи контроле (чл. 15—19) — 103

V Завршне одредбе (чл. 20—22) — 105

17⁰. Наредба о товарењу кудеље на
железничким станицама — — — — 107

18⁰. Правилник о давању хитне помо-
ћи сиромашном становништву оскудних
крајева у храни и о извођењу јавних радо-
ва на рачун ове помоћи. — — — — 109

ЗАКОН

о привредном већу

од 18. марта, 1932. год.

Опште одредбе

§ 1. — У смислу чл. 24. Устава оснива се Привредно веће са седиштем у Београду.

Привредно веће је самостално стручно саветодавно тело, за привредна и социјална питања.

Трошкови за личне и материјалне издатке Привредног већа падају на терет државног буџета.

§ 2. — Привредно веће на захтев Краљевске владе даваће стручна мишљења о законским пројектима, којима се уређују привредни и социјални односи, подразумевајући и питања јавних финансија, јавних дажбина, као пореза, трошарина, царина и слично, питање саобраћаја ит.д.

Министарски савет може на предлог надлежног Министра закључити да се дају на мишљење Привредном већу и пројекти уредаба и

правилника за примену закона поменутих у ставу првом.

Исто тако може Министарски савет упутити Привредном већу на мишљење конкретна питања опште привредне и социјалне политике.

Народна Скупштина или Сенат могу закључити да се по њиховим иницијативним предлозима, пре него буду расправљени у Народној Скупштини или Сенату, затражи стручно мишљење Привредног већа.

Привредно веће може питања поменута у ставу првом и по властитој иницијативи, а по пристанку Краљевске владе узети у претрес и Краљевској влади чинити сходне предлоге.

§ 3. — Привредно веће дужно је да да своје стручно мишљење у року који редовито не може бити дужи од месец дана. Краљевска влада, односно Народна скупштина или Сенат могу на тражење Привредног већа овај рок продужити, а могу тражити и мишљења и у скраћеном року. Скраћени рок не може бити мањи од 14 дана.

У случају да је Краљевска влада затражила мишљење Привредног већа о законском пројекту, она мора добивено мишљење доставити Народном претставништву заједно са тим законским предлогом.

§ 4. — Привредно веће може, преко надлежног Министра тражити од државних, бановинских и самоуправних надлештава као јавних установа и завода обавештења, која су потребна за доношење његових мишљења.

Чланство у Привредном већу

§ 5. — Привредно веће сачињавају стручни претставници привредних редова и стручњака у привредним и социјалним питањима, који се постављају по одредбама овога закона на три године.

За чланове Привредног већа могу бити постављена лица, која су држављани Краљевине Југославије и која су досадањим својим радом пружила доказе, да су упућена у привредна и социјална питања, а навршила су 30 година живота и уживају часна права. Сваки члан имаће свога заменика.

§ 6. — Мандат престаје:

смрћу;

губитком држављанства;

губитком часних права;

оставком;

разређењем због неуредног вршења дужности.

Чим престане мандат члана Привредног већа, претседништво Привредног већа на његово место позваће одмах заменика. Кад се упразни и место заменика, мандат ће се попунити сходно прописима § 8. Мандат заменика и новопостављеног члана истиче кад и мандат оних, на чије су место дошли.

§ 7. — Чланство у Привредном већу је почасна дужност. Чланови већа изван Београда имају права на сталну бесплатну карту на државним железницама, односно бродовима од

свога краја т.ј. места становања до Београда. За службена путовања и за седнице Већа они примају нарочиту дневницу, коју буде одредио Министарски савет. Народни посланици и сенатори као чланови Привредног већа за време заседања Сената односно Народне скупштине немају права на накнаде предвиђене у овом параграфу.

Чланови Привредног већа не одговарају ни кривично ни дисциплински за свој глас код давања мишљења. Они су дужни да чувају службену тајну у погледу свих чињеница и обавештења поверљивог значаја, која они у вршењу своје дужности сазнају.

§ 8. — Чланове Привредног већа поставља Краљ на предлог Претседника Министарског савета, који ће претходно саслушати Министарски савет.

Привредно веће састоји се од 60 чланова и исто толико заменика и то: од 24 претставника пољопривреде, задругарства и шумарства, од 16 претставника трговине, индустрије, занатства, саобраћаја: железничког, поморског, речног и осталог — банкарства и рударства, од 5 претставника радника и приватних намештеника и од 15 претставника јавних радника из области привредне и социјалне.

Претставници, пољопривреде, задругарства, шумарства, трговине, индустрије, занатства, саобраћаја: железничког, поморског, речног и осталог, банкарства, рударства, јавних радника и приватних намештеника постављају се из редова њихових стручних и сталешких организација у колико их има.

§ 9. — Поред редовних чланова може Привредно веће позивати на сарадњу при изради појединих мишљења и специјалне стручњаке као експерте. Ови експерти могу учествовати у расправи Привредног већа и давати усмене и писмене реферате. У погледу подвоза и дневница важе и за њих одредбе § 7/1.

Органи Привредног већа

§ 10. — Органи Привредног већа јесу:

Пленум,
Претседништво,
Извршни одбор,
Стручни одбор.

Претседништво састоји се из Претседника, два потпретседника и два тајника.

Извршни одбор сачињавају поред Претседништва још седам чланова изабраних од Пленума Привредног већа.

§ 11. — Привредно веће састаје се на редовно заседање 1. октобра сваке године. Ванредне седнице одржаваће Привредно веће на позив Краљевске владе или кад Извршни одбор то закључи, а Краљевска влада на овај закључак пристане.

§ 12. — У надлежност пленарне седнице осим саветодавног рада спада нарочито још и избор претседништва и избор извршног и осталих одбора као и одређивање пословног реда.

§ 13. — Пленарним седницама Привредног већа могу присуствовати с правом пуноважног решавања само чланови Привредног већа.

Седницама могу присуствовати с правом говора и тражења односно давања обавештења, али без права гласа:

чланови Краљевске владе;

изасланици појединих министара,

експерти позвати од Привредног већа.

Чланови Народног претставништва могу присуствовати седницама Привредног већа без права говора.

§ 14. — Пленарна седница Привредног већа може пуноважно решавати кад је присутна најмање једна трећина чланова.

Закључци доносе се апсолутном већином гласова присутних чланова. Одвојена мишљења прилажу се протоколу и извештају, па се она заједно с одлуком већине спроводе ресорним министрима, односно Народном претставништву.

§ 15. — Кад пленум Привредног већа не заседава, његове саветодавне функције прелазе на извршни одбор. Претседник Привредног већа ће предмете упућене Привредном већу на мишљење одмах доставити свима члановима Већа и од њих у одређеном року затражити писмено мишљење. Извршни одбор на основу тако добивених мишљења израдиће становиште Привредног већа по дотичном питању. У хитним случајевима може извршни одбор и сам да да мишљење.

Извршни одбор сазива претседник Привредног већа по потреби. Претседник је дужан сазвати седницу кад то затражи Министар, који је упутио какав свој предлог или питање на мишљење.

За расправу о појединим питањима може Привредно веће изабрати стручне одборе, који имају задатак да припремају реферате и материјал за рад у пленарним седницама или у извршном одбору.

§ 16. — Извршни одбор доноси пуноважне одлуке, када седници присуствује најмање половина чланова.

Одлуке и мишљења доносе се апсолутном већином гласова. Сва се одвојена мишљења прилажу записнику и са њима се поступа у смислу § 14. тачка 2.

§ 17. — Административне послове води Претседништво помоћу секретаријата. Секретаре и чиновнике секретаријата поставља Претседник Министарског савета по предлогу извршног одбора.

§ 18. — Ближе одредбе о раду и надлежности појединих органа Привредног већа прописује Претседник Министарског савета нарочитим пословником. Одредбе пословника може Привредно веће изменити по пристанку Претседника Министарског савета.

Прелазне и завршне одредбе

§ 19. — Најдаље за три месеца од ступања на снагу овога закона, Претседник Министарског савета сазваће чланове Привредног већа на прво заседање. Заседање ће отворити Претседник Министарског савета или од њега делегирани Министар, под чијим руководством ће се извршити конституисање Привредног већа.

§ 20. — Овај Закон ступа на снагу на дан обнародовања у „Службеним новинама“. Ступањем овога закона на снагу престају важити сви прописи који су овом закону противни.

Препоручујемо Нашем Министру правде да овај закон обнародује, свима Нашим Министрима, да се о извршењу његовом старају, властима заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

Службене новине Бр. 69. — XXVIII од 25. марта, 1932. год.

ЗАКОН

од 19. априла, 1932. год.,

о заштити земљорадника и о стављању на снагу појединих прописа Закона о извршењу и обезбеђењу

§ 1. — 1) Од дана кад овај закон добије обавезну снагу одлажу се све јавне принудне продаје (овршне дражбе) покретног и непокретног имања земљорадника, које су у току, а нове се продаје таквог имања не могу дозволити. Ово важи дотле, док се не донесе Закон о конвертирању земљорадничких дугова, али најдаље до протеча (6) шест месеци од дана кад овај Закон добије обавезну снагу. Обустављају се за исто време све принудне управе (секвестрације) као и одузимања покретних ствари (трансферације) проведене у циљу извршења, односно обезбеђења.

2) Наређења става 1 важе и за сва лица која су као јемци или као солидарни дужници обавезани за дуг земљорадника.

§ 2. — 1) Принудне јавне продаје (овршне дражбе), покретног или непокретног имања

земљорадника, извршене после дана, када је предлог Закона о заштити земљорадника поднесен Народном претставништву (19. марта, 1932. године), ниште се, ако је купац сам тражилац извршења (оврховодитељ) или овоме у сродству или тазбини до другог степена, или његов заступник (пуномоћник).

2) Купац је дужан вратити купљене покретне ствари или непокретности земљораднику, кад му земљорадник врати куповну цену са 6% годишњих камата од дана кад је купац цену положио. Ако купцу није више могућно вратити ове ствари, зато што су прешле у треће руке или из кога другог разлога, дужан је надокнадити земљораднику праву вредност коју су ове ствари имале на дан извршене јавне продаје, а земљорадник има му и у овом случају истовремено вратити купону цену са 6% годишње камате од дана када је купац цену положио. Овај повраћај може се тражити најдаље у року од 6 месеци од дана ступања на снагу овога Закона. Исто тако је купац дужан накнадити штету коју би претрпео извршеник земљорадник услед тога, што му купац може вратити ствар само са теретом или у погоршаном стању.

3) За повраћај непокретности у поновну својину земљорадника не плаћа се преносна такса.

4) За спорове о повраћају ствари или о накнади штете по предњим ставовима надлежан је извршни суд, а на подручју на којем извршење спада у надлежност општих управних власти, надлежан је онај срески, односно првостепени (окружни) суд, у чијем је подручју извршење provedено.

§ 3. — 1) Земљорадник је дужан да плати на тражбину, чија је принудна наплата по прописима § 1 одложена, камате од 6% годишње, и то од дана тужбе, осим ако је пресудом, поравнањем или каквим другим основом (извршним насловом) утврђена нижа камата.

2) Ако поверилац (веровник) својевољно одобри дужнику земљораднику одлагање плаћања тражбине, која је доспела, и то пре поднесене тужбе ради њезине наплате или пошто одустане од већ покренуте парнице без тражења икаквих парничних трошкова, може уговорити камате највише до 10% на годину, без обзира на висину раније уговорене камате.

3) У максимални износ годишње камате имају се урачунати и сва споредна плаћања или давања на која се дужник обавезао поред камате, као што су провизије, конвенционалне казне, трошкови и слично.

4) Уговор о камати ништаван је, уколико углављене камате прелазе овим параграфом допуштenu максималну стопу. Камате преко стопе допуштене овим параграфом не смеју се досуђивати ни обезбеђивати ни извршењем наплаћивати, па ма биле утврђене правноснажном пресудом или каквим другим основом (извршним насловом).

§ 4. — 1) Стављају се на снагу за целу државу прописи §§ 65. став 1 и 2, 69, 119, 133, 134, 148, 165 став 5, 209 и 230 Закона о извршењу и обезбеђењу од 9. јула 1930 године, „Службене новине” број 165—LXII, а за подручје Врховног суда у Сарајеву, Банског стола у Загребу и Апелационог суда у Новом Саду и

прописи § 113 истог Закона. Овим се не дира у важност прописа §§ 1 и 2 овог Закона.

2) Где се у прописима наведеним у 1 ставу овога параграфа спомиње суд, има се на подручју Касационог суда у Београду, и Великог суда у Подгорици подразумевати извршна власт, а у колико се ови прописи позивају на прописе закона о извршењу и обезбеђењу, који нису стављени на снагу овим Законом, имају се подразумевати односни прописи грађанских парничних поступника односно закона о извршењу који данас важе у појединим подручјима Краљевине, у колико одговарајућих прописа има у овим законима.

3) Прописи §§ 486 и 487 Закона о поступку судском у грађанским парницама за Србију примењиваће се и надаље, уколико нису у противности са прописима споменутим у 1 ставу.

4) Прописи предњих ставова примењиваће се и на извршења, која су на дан ступања на снагу овога Закона већ у току, уколико принудна јавна продаја (овршна дражба) још није правноснажно проведена.

§ 5. — Ако који новчани завод за време трајања одлагања из § 1 дође у тешкоћу плаћања услед поремећења кредитних односа и зазваних било општом привредном кризом било необичним и прекомерним дизањем улога, а према билансу у то време буде актива већа од пасиве, моћи ће Министарски савет, по тражењу самога тога завода на предлог Министра трговине и индустрије донети за сваки такав случај уредбу са законском снагом, којом ће се

предвидети рокови исплате улога и других потраживања, као и све друге мере, па и о реорганизацији завода, потребне за његов редован рад и за безбедност улагача и осталих веровника. У том циљу може Министар трговине и индустрије такав новчани завод и његово цело пословање ставити под стални надзор свога комесара.

§ 6. — 1) Земљорадником у смислу овог Закона сматраће се свако лице, које обрађује земљу само или са члановима своје породице и чији опорезовани приход произлази претежно из пољопривреде, ако његов посед не прелази површину од 75 хектара зиратне (обрадиве) земље (оранице, воћњаци, виноград, ливаде, изузев пашњака), односно код породичне задруге 150 хектара зиратне (обрадиве) земље.

2) За земљораднике у смислу прописа става 1 сматраће се и лица, која због болести или немања довољно радне снаге своје и своје породице или из других неотклонивих сметња, морају помоћу других лица обрађивати своју земљу, даље малолетна деца земљорадника за трајања њихове малолетности као и заоставштине (масе) иза земљорадника, док не буду предате (уручене) наследницима.

3) Уверење о чињеницама из става 1 и 2 овога параграфа, издају општинске власти (општински суд, општинско поглаварство) на захтев дужника-земљорадника или на захтев извршне власти, с тим, да ова уверења имају бити потврђена од среског начелства, осим ако су таква уверења издала градска начелства као

првостепене управне власти (§ 19, став 2 тач. бр. 1. Закона о унутрашњој управи).

§ 7. — Решење о одлагању по пропису § 1 доноси суд (извршна власт) по службеној дужности или на захтев дужника, ако суду није познато, да је дужник земљорадник. У овом другом случају суд (извршна власт) тражиће по службеној дужности уверење из § 6. До доношења правноснажног решења о одлагању из § 1 обуставља се извршни поступак.

§ 8. — 1) Прописи овог Закона неће се примењивати на тражбине Народне банке, Државне хипотекарне банке и Привилеговане аграрне банке.

2) Прописи овога Закона, изузев прописа из § 4, неће се примењивати ни на тражбине државе, у колико проводи извршење на основу грађанских парничних (извршних) закона, на тражбине самоуправних тела и њихових штедионица, задружних организација које су основане и раде по постојећим законима о задругама, даље на тражбине издржавања (алиментације) које неком лицу припадају против дужника на основу дужникове дужности издржавања, на тражбине које проистичу из кривичног дела као ни на тражбине које су постале после ступања на снагу овога Закона. Као такве се не сматрају тражбине из § 3 става 2.

§ 9. — 1) Овај Закон ступа у живот кад га Краљ потпише, а добија, изузев прописа

§ 4, обавезну снагу, кад се обнародује у „Службеним новинама”. Прописи § 4. добијају обавезну снагу по протеку 15 дана од дана обнародовања овог Закона.

2) Овлашћује се Министар правде да изда уредбе и упутства потребна за извршење овог Закона, и то уколико ова засецају у надлежност других министара у споразуму с њима, а нарочито да пропише ближе одредбе о томе, ко се има сматрати земљорадником и да одреди појам породичне задруге у смислу § 6.

Препоручујемо Нашем Министру правде да овај Закон обнародује, свима Нашим Министрима да се о извршењу његовом старају, властима заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

Службене новине Бр. 91. — XL од 20. априла 1932. год.

ЗАКОН

од 29. марта, 1932. год.,

о промету пшенице

§ 1. — Трговина са житарицама у Краљевини Југославији слободна је. Извоз и увоз свих врста пшенице, ражи и пшеничног брашна остаје искључиво право Државе. Држава ће вршити то своје право преко Привилегованог Акционарског друштва за извоз земаљских производа Краљевине Југославије.

Привилеговано Акционарско друштво за извоз земаљских производа Краљевине Југославије предузимаће до 1. јула 1932. године пшеницу из жетве 1931 године у циљу извоза за рачун државе, по цени од 160.— динара.

§ 2. — Тако купљену пшеницу Привилеговано А Д. за извоз земаљских производа Краљевине Југославије ће исплаћивати при преузимању са најмање 50% у готову новцу а за остатак може издати бонове са одређеним платажним роком, уз државну гаранцију. Пореске

власти примаће ове бонове за наплаћивање државних пореза. Ближе одредбе о томе прописаће Министар трговине и индустрије у споразуму са Министром финансија.

§ 3. — Млинови, изузев сељачке млинове (воденице), дужни су плаћати посебну паушалну таксу, која ће се одредити према капацитету млинова, а до највишег износа 300 динара по тони. Ову таксу биће дужни да плаћају сви млинови, који врше мељаву житарица. Обавеза плаћања не престаје, ако би пријављени млин обуставио мељаву а бави се трговинском жита. Као сељачки млинови сматрају се они млинови без разлике на погонску снагу и капацитет, који немају уређаја за чишћење, сортирање и сејање брашна.

§ 4. — Скалу таксе поменуте у § 3 овога Закона, као и начин убирања исте прописаће Министар трговине и индустрије у споразуму са Министром финансија и Министром пољопривреде. Овлашћује се Министар трговине и индустрије да пропише начин регулисања обавеза, које проистичу из уговорних односа створених на основу одредаба Закона о промету жита у земљи, од 4. септембра, 1931. год.

§ 5. — Млинови, сем сељачких означених у § 3 овог Закона, који врше мељаву житарица или се баве трговином житарица дужни су пријавити капацитет својих постројења у року од 5 дана рачунајући од дана ступања на

снагу овога Закона. Ближе одредбе пропи-
саће Министар трговине и индустрије.

§ 6. — Овлашћује се Министар финансија да стави код Поштанске штедионице на распо-
положење потребни обртни капитал Министру
трговине и индустрије под условом који ће
прописати Министарски Савет, ради обавља-
ња послова предвиђених у § 2 овог Закона.

§ 7. — Власници (закупци) млинова, који
се огреше о прописе овога Закона, који под-
несу лажне пријаве у погледу капацитета сво-
га уређаја, односно који врше трговину и ме-
љаву житарица без претходне пријаве казниће
се заплећењем свих залиха и новчаном казном
од 10.000—100.000 динара, обуставом рада и
затвором од 3 месеца до године дана.

Ако власник (закупац) млина сам не у-
правља млином, казниће се затвором лице,
које је постављено да управља млином, али у
овом случају остале казне се изричу противу
власника (закупца) млина.

Ове казне изричу месни надлежни редов-
ни судови првог степена (срески судови, а где
ових нема првостепени, односно окружни су-
дови), по хитном поступку, који не сме трајати
дуже од 14 дана. При томе ће се судови др-
жати прописа крив. суд. пост. који за њих ва-
жи. Одлука (пресуда) суда другог степена је
извршна.

Надлежна општа управна власт ће, на
тражење Министарства трговине и индустрије,
извршити заплону залиха пшенице и брашна.

и обуставу рада док суд не донесе коначну
одлуку по тужби (пријави).

§ 8. — Привилеговано А. Д. за извоз зе-
маљских производа Краљевине Југославије ли-
квидираће своје обавезе за преузету пшеницу
до дана ступања на снагу овог Закона посте-
пено, а у што краћем року, и то по реду при-
јава, а бонови за пшеницу преузету по овом
Закону имаду да буду исплаћени најдаље до
31. децембра 1932. године.

§ 9. — У оним случајевима, где су ве-
лепоседници продавши своје поседе уговорили
са купцима земаља купопродајну цену у вред-
ности жита или алтернативно у вредности жи-
та или новца према нотирању новосадске или
које друге домаће продуктне берзе, за утвр-
ђене куповне цене у новцу меродавна је цена
светског паритета жита у Ливерпулу.

Овлашћује се Министар трговине и ин-
дустрије да уредбом пропише начин по ко-
јем ће домаће продуктне берзе забележити
дневне цене продуктне берзе у Ливерпулу, по-
чевши од 5. јула 1931 године, те ће се сва пла-
ћања наведена у првој алинеји а настала по-
сле овога рока, вршити по тим ценама.

Овај пропис важи само за оне купопро-
дајне уговоре великих поседа, који стичу важ-
ност по одобрењу Министарства пољопривреде.

§ 10. — На дан ступања на снагу овога
Закона престаје да важи Закон од 4 јула

1931 године о накнадним прописима, за извршење житног закона, Закон од 4 септембра 1931 године о продаји пшенице у земљи као и правилници и наредбе, који су донети на основу поменутих Закона.

Поступци о прекршајима закона, који су на дан ступања на снагу овога Закона још у току, довршиће се по досадашњим прописима и код власти које су до сада биле надлежне.

§ 11. — Овај Закон ступа у живот, кад га Краљ потпише а обавезну снагу добија даном обнародовања у „Службеним новинама.“

Службене новине Бр. 74. — XXXII од 31. марта, 1932. год.

НАРЕДБА

Бр. 632. од 31. марта, 1932. год.,

О млиновима

У смислу § 5 Закона о промету пшенице од 31. марта, 1932. године, прописује се:

1) Сви млинови са више од два пара камена, дужни су без обзира на то да ли раде или не, да у року од 5 дана рачунајући од 1 априла 1932 године поднесу делегату Министра трговине и индустрије код Привилегованог извозног друштва пријаву о уређењу млина. У тој пријави има се навести:

а) Број млинских каменова и дужину њиховог пречника;

б) Број и дужину ваљака, и то посебно дуплих а посебно једноставних;

в) Погонску снагу којом млин располаже;

г) Капацитет мељаве при пуном погону за 24 сата.

Под капацитетом, који треба пријавити разуме се највећа способност свију млинских уређаја ако раде пуном погонском снагом 24 часа дневно.

2) Делегат Министра трговине и индустрије код Привилегованог извозног друштва провериће тачност примљених пријава преко стручних органа. Према млиновима који не би доставили делегату Министра трговине и индустрије прописане пријаве односно који би поднели лажне или нетачне податке, поступаће се у смислу одредаба § 7 Закона.

Општинске власти дужне су да пријаве делегату Министра трговине и индустрије сва нова млинска предузећа, која се оснују после ступања на снагу овог Закона као и сваку промену, која би у току трајања овог режима наступила у погледу промене техничког капацитета млина монтирањем нових или уређењем постојећих инсталација.

(Ова је наредба обнародована први пут у „Службеним новинама” Бр. 75, од 1 априла 1932 године).

ПРАВИЛНИК

К.Бр. 664. од 5. априла, 1932. год.,

за извршење Закона о промету пшенице

На основу одредаба Закона о промету пшенице § 4, 5 и 6 у вези са Законом о извозу и увозу пшенице, ражи и пшеничног брашна од 27 јуна 1931 год., а у споразуму са Министром финансија и Министром пољопривреде прописује се следећи Правилник за извршење Закона о промету пшенице:

Чл. 1. — Ступањем на снагу Закона о промету пшенице укидају се раније постојећа ограничења у промету пшеницом и брашном у унутрашњости као и подела млинова на ушурске и трговачке. Привилеговано извозно друштво ограничиће своје пословање на извоз и увоз пшенице, ражи и пшеничног брашна у смислу одредаба § 1 Закона од 27 јуна 1931 год. Послове ће друштво водити по упутствима које ће Министар трговине и индустрије саопштавати друштву преко свога делегата.

У том циљу Министар трговине и индустрије поставља једног од службеника подручног му Министарства, који врши дужност његовог делегата при Друштву.

Целокупно пословање предвиђено овим Правилником, обавља се под надзором и непосредним учешћем делегата Министра трговине и индустрије.

За спровођење овога надзора постоји при Друштву једно одељење на чијем челу је поменути делегат, а Министар трговине и индустрије ће поставити потребан број особља, које располаже стручном спремом.

Делегат је дужан прегледати свакодневно сва књижења по пословима предвиђеним овим Правилником, ставити своју визу и евенуалне примедбе. Делегат оверава списак дневне куповине и продаје, и подноси извештај Министру трговине и индустрије.

Привилеговано извозно друштво водиће о пословима, закљученим после ступања на снагу овог Закона засебан рачун, тако да се могу у свако доба констатовати сви издаци и приходи који потичу из ових послова као и да се може утврдити тачно стање пословања.

Чл. 2. — Привилеговано извозно друштво куповаће до 1 јула ове године пшеницу за извоз по цени од 160.— динара франко вагон односно шлеп. Ова цена важи за здраве врсте пшенице из овогодишње жетве следећег квалитета:

1. За пшеницу утоварену у шлеп:

Тиса I до Бачког Градишта	80 кг 1%
Тиса II Жабал—Тител	80 „ 2%

Бегеј	80 кг 2%
Банат	79 „ 2%
Бачка	79 „ 2%
Канал Тиса, до и са Кулом	80 „ 2%
Канал Дунав, до и са Црвенком	79 „ 2%
Србија Дунав	77 „ 3%
Срем	78 „ 2%
Србија — Сава, Босна — Сава	77 „ 3%
Канал Краља Александра I: од раскршћа код малог Стапара до излаза код Новог Сада	79 „ 2%
Барања	79 „ 2%

II. За пшеницу утоварену у вагон:

Бачка Горња	80 кг 1%
Сомбор и Бачка Доња	79 „ 2%
Банат	79 „ 2%
Главна пруга Србија до Ћуприје	77 „ 3%
Главна пруга од Параћина на југ	77 „ 3%
Куманово	77 „ 3%
Косово	75 „ 4%
Срем, Славонија и Хрватска	78 „ 2%
На свима непоменутиим жел. станицама Босне и Србије	77 „ 3%
Барања	79 „ 2%
Босна	77 „ 3%
Словенија, Међумурје, Прекомурје	77 „ 2%
Србија, окружне железнице	77 „ 3%
Славонија, приватне железнице	78 „ 2%

Ако је пшеница лакша по хектолитарској тежини или ако има више уродице него што је прописано, примаће Призад пшеницу и са толеранцијом до 1 кг. хектолитарске тежине односно до 1% уродице а одбиће у овом случају:

а) за мању хектолитарску тежину 1 кг. од 100 кг;

6) за већи постотак уродице 1 кг. од 100 кг. пшенице.

Привилеговано извозно друштво ће куповати пшеницу од произвођача, од задруга и од трговаца. Све пријаве учињене до 31 марта ове године по којима роба није преузета од стране Привилегованог извозног друштва, сматрају се поништеним. Пшеницу, коју су задруге или регистровани трговци примили од произвођача пре 1 априла ове године а коју Привилегованом извозном друштву нису предали и произвођачу још нису платили, морају да исплате по новој цени од 160 динара, а са условима плаћања по чл. 3 овог Правилника. Произвођачи имаће право да одустану од испоруке уговорених количина ако Призад још није преузео робу на основу старих цена и услова.

Чл. 3. — Привилеговано извозно друштво платиће пшеницу, коју ће преузимати почев од 1 априла ове године најмање са 50% у готовом новцу, док је за остатак овлашћено да издаје бонове са одређеним платежним роком. Сви издати бонови морају бити исплаћени до најкасније 31 децембра 1932. године.

Бонови које буде издавало Привилеговано извозно друштво за куповину пшенице могу се примати за отплату непосредних пореза произвођача до краја 1932 године, а то без обзира на рок за исплату који је на бону означен.

Бонове који су намењени плаћању порезе Привилеговано акционарско друштво за извоз

земаљских производа издаваће на име произвођача који је пшеницу продао било непосредно било преко задруга или трговаца. У колико бонови нису намењени плаћању порезе, гласиће на име испоручиоца пшенице и могу се једноставним жиро пренети, а исплатиће се о року.

Издавање бонова, вршиће се од стране Привилегованог акционарског друштва за извоз земаљских производа под надзором делегата, кога буде одредио Министар финансија.

Утврди ли се да је бон лажан, задужиће се односно лице поново раздуженом сумом, а одговорна лица биће кривично прогоњена. Ближа упутства о поступку у погледу књижења и обрачуна вредности бонова преузетих за дуговане порезе, прописиће Министар финансија.

Платежне обавезе за већ раније преузете количине пшенице ликвидираће Привилеговано извозно друштво у што краћем року а најдоцније до 31 децембра ове године.

Чл. 4. — Купљену пшеницу Друштво ће продавати у иностранству по најбољој цени и условима које може постићи у тренутку закључења посла.

Друштво може продавати купљену пшеницу и у унутрашњости земље, ако ситуација на пијацама у земљи то изискује.

Чл. 5. — Сви млинови са више од два камена дужни су, без обзира да ли раде или не да поднесу делегату Министра трговине и индустрије при Привилегованом извозном друштву пријаву о уређењу млина. У тој пријави има се навести:

а) број млинских каменова и дужина њиховог пречника;

б) број и дужина ваљака и то посебно дуплих и посебно једноставних;

в) број и величина направа за сејање, чишћење и сортирање брашна;

г) погонска снага којом млин располаже;

д) капацитет мељаве млинова при пуном погону у 24 часа.

Под капацитетом који треба пријавити разуме се највећа способност млевења свију млинских уређаја ако раде пуном погонском снагом 24 часа дневно.

Рок за подношење пријава одређен је расписом Министра трговине и индустрије Бр. 632 од 31 марта са важењем закључно до 5 априла.

Чл. 6. — Делегат Министра трговине и индустрије при Привилегованом извозном друштву провериће тачност примљених пријава преко стручних органа. Према млиновима који не би доставили делегату Министра трговине и индустрије прописане пријаве, односно који би поднели лажне или нетачне податке, поступаће се у смислу одредаба § 7 Закона о промету пшенице.

Општинске власти дужне су да пријаве преко среског начелства делегату Министра трговине и индустрије сва нова млинска предузећа, која се оснују после ступања на снагу овог Закона као и сваку промену која у току трајања овог режима наступи у погледу промене техничког капацитета млина монтажом нових или преуређењем постојећих инсталација.

Делегат Министра трговине и индустрије доставиће сваком среском начелству списак пријављених млинова са подручја тога начелства са потребним податцима. Срески начелник ће проверавати податке на основу којих су ти спискови састављени и водити евиденцију дали су сви млинови из његовога среза пријављени као и контролу свих промена у погледу млинског уређаја и капацитета млинова, отварања нових предузећа и престанку рада већ постојећих. О свим тим променама начелник је дужан одмах обавестити делегата Министра трговине и индустрије. Одредбе за среска начелства важе у градовима за градска начелства.

Чл. 7. — На основу пријава поднетих по распису од 31 марта сваки млин који жели да обустави рад, има о тој својој намери да до 12 априла препорученим писмом извести Министарство трговине и индустрије. У том случају Министарство ће наредити да се млин званично запечати. Млинови, који не поднесу овакву изјаву, биће дужни да плате млински паушал до 30 јуна ове године.

Делегат Министра трговине и индустрије извршиће разврставање млинова те сваком поједином млину према капацитету одредити месечни паушал. Месечни млински паушал плаћа се унапред и то прва половина сваког првог дана у месецу, а друга половина 16 дана у месецу. Уплата ће се вршити путем чековних уплатница поштанске штедионице број 56026 на рачун Привилегованог извозног друштва.

Делегат Министра трговине и индустрије водиће у засебној књизи контролу пријава и разврстање млинова и евиденцију плаћања млинског паушала, и то:

а) свих млинова, пријављених на основу расписа Министра трговине и индустрије за млинове од 31 марта ове године.

б) свих млинова који на основу овога члана изјаве да желе обуставити рад за време од 30 јуна ове године.

в) свих оних млинова који раде,

г) свих оних млинова, који се у смислу чл. 9. овога Правилника сматрају за сељачке млинове и који су ослобођени плаћања паушала.

Млиновима који не буду благовремено платили прописани им паушал, обуставиће се рад, запленили одговарајуће залихе за осигурање дугованог износа паушала, а паушал наплатити егзекутивним путем.

Чл. 8. — Млински паушал дужни су да плате сви млинови, који врше мељаву макоје врсте житарица а који имаду уређаје за чишћење, сортирање и сејање брашна или се баве житном трговином односно продајом брашна. Паушал дужна су да плате и она предузећа, која сеју, чисте и сортирају брашно из сељачких млинова. Обавеза плаћања не престаје ни повременом ни делимичном обуставом рада изузев случајева, када је у питању виша сила, која искључује могућност рада млина преко месец дана. Сваки случај обуставе рада због више силе млинови су дужни да у року од 48 часова пријаве надлежној прво-

степеној општој управној власти, која ће о томе одмах извести делегата Министра трговине и индустрије при Привилегованом извозном друштву. Исто тако ће се пријавити и наставак рада по престанку сметња због више силе. Делегат ће по таквој пријави одредити преглед а Министар трговине и индустрије може да ослободи млин од даљег плаћања паушала. Привремени квар машина или уређаја не узима се као виша сила.

За месец мај и јуни објавиће се висина паушала до 25 априла.

Чл. 9. — Као сељачки млинови у смислу чл. 3 и 5 Закона о промету пшенице сматрају се они млинови, који немају уређај за сортирање, сејање и чишћење брашна.

Сељачки млинови могу млети само за произвођача на ујам. Они немају право да купују пшеницу нити смеју продавати брашно. Сваки прекршај против предњих одредаба казниће се по чл. 7 Закона о промету пшенице.

Чл. 10. — За месец април одређује се следећи паушал:

Технички капацитет мељаве са
целокупним постројењима за

	24 часа	Паушал у Динарима
I	од 10 инклус. до 25 Мгз	2 000
II	„ 50 „	4.000
III	„ 75 „	6.000
IV	„ 100 „	10 000
V	„ 150 „	14 000
VI	„ 200 „	18.000

VII	до 250 Мтз	23.000
VIII	" 300 "	28.000
IX	" 350 "	31.000
X	" 400 "	34.000
XI	" 450 "	36.000
XII	" 500 "	38.000
XIII	" 600 "	46.000
XIV	" 700 "	52.000
XV	" 800 "	61.000
XVI	" 1000 "	76.000

Предњи паушал млинови су дужни да плате за месец април најдаље до 16 овог месеца према групи, у коју спадају. Уколико би се доцнијим разврставањем млинова нашло, да суме уплаћене од појединих млинова на рачун паушала за месец април не одговарају стварном стању уређаја млинова, обрачун разлике извршиће се накнадно још у току месеца априла а према разврставању, које ће утврдити делегат Министра трговине и индустрије.

Чл. 11. — У изузетним случајевима где је пописом залиха на дан ступања на снагу Закона о промету пшенице утврђена и са пуноважним дукоментима доказано, да је односна залиха пшенице уредно набављена односно да је за брашно плаћена Привилегованом извозном друштву раније важећа млинска надплата, па је стицајем околности наступила немогућност продаје брашна пре 1 априла ове године, Министар трговине и индустрије у споразуму са Министром финансија може одобрити, да се извесан део млинске надплате, плаћене по раније важећим прописима вра-

ти односно ако је у питању млин, отпише на рачун млинског паушала.

Утаначење о преузимању односно испоруци брашна за касније рокове између млинова, трговаца, задруга и пекара која су закључена на основу цена и услова Закона од 6 септембра 1931 год., а брашно још није испоручено, губе ваљаност и не морају се извршити.

Чл. 12. — Овим Правилником укида се Правилник о начину пословања Привилегованог извозног друштва од 6 јула 1931 године.

Службене новине Бр. 79. — XXXIV од 6 априла, 1932. год.

РЕШЕЊЕ

од 25. априла, 1932. год.

којим се одређује паушална такса за млинове за месеце
мај и јуни

У смислу одредаба § 4. Закона о промету пшенице од 31. марта о. г. као и чл. 8. Правилника за извршење закона о промету пшенице од 6. априла о. г. а у споразуму са Министром финансија и Министром пољопривреде, одређује се за месеце мај и јуни за млинове, који врше мељаву житарица, следећу паушалну таксу:

Категорија	Технички капацитет у кг.	Месечна паушална такса у Дин.
I	до 1.000	700.—
II	" 2.000	1.400.—
III	" 3.000	2 200.—
IV	" 4.000	3.000.—
V	" 5.000	4.000.—
VI	" 6.000	5.000.—
VII	" 7.000	6 000.—
VIII	" 8.000	7.000.—
IX	" 9.000	8.500.—

Категорија	Технички капацитет у кг.	Месечна паушална такса у Дин.
X	до 10.000	10 000.—
XI	" 11 000	10.800.—
XII	" 12.000	11 600.—
XIII	" 13.000	12.400.—
XIV	" 14.000	13 200.—
XV	" 15.000	14 000.—
XVI	" 16 000	14 800.—
XVII	" 17.000	15 600.—
XVIII	" 18 000	16.400.—
XIX	" 19 000	17.200.—
XX	" 20 000	18 000.—
XXI	" 21.000	19.000.—
XXII	" 22.000	20 000.—
XXIII	" 23 000	21 000.—
XXIV	" 24 000	22.000.—
XXV	" 25 000	23 000.—
XXVI	" 30 000	28 000.—
XXVII	" 35 000	31.000.—
XXVIII	" 40.000	34.000.—
XXIX	" 45 000	36.000.—
XXX	" 50.000	38.000.—
XXXI	" 60.000	46 000.—
XXXII	" 70 000	52 000.—
XXXIII	" 80 000	61.000.—
XXXIV	" 100 000	76.000.—

Предњи паушал млинови дужни су да плате у смислу одредаба чл. 8. Правилника за извршење Закона о промету пшенице и то прву половину првог дана у месецу, а другу половину до 16 сваког месеца на рачун Привилегованог извозног друштва број 56.026 путем чековних уплатница Поштанске штедионице.

Службене новине Бр. 97. — XLIII од 27.
априла, 1932. год.

ЗАКОН

од 27. фебруара, 1932. год.,

о одлагању извршења и опроштају новчаних казни
и одштете по шумским кривицама

§ 1. — Од дана ступања на снагу овога Закона, па за две године, одлажу се извршења пресуде на казне: новчане, лишења слободе, као и накнаде штете по свима шумским кривицама, предвиђеним по тада важећим шумским законима, изречених код управних и судских власти, а које су почињене у шумама државним, крајишких имовних општина и осталих самоуправних тела у времену до 15 фебруара 1932 године.

Ово се односи и на пресуде које ће се изрећи по истим делима.

Већ уплаћене по пресуди новчане казне и накнаде штете не враћају се.

§ 2. — У § 1 наведене казне и накнаде штета за државне шуме, као и казне за

кривице у шумама крајишких имовних општина и других самоуправних тела опраштају се ако кривац у року од једне године по ступању на снагу овога закона не учини нову шумску кривицу, кажњиву било по закону о шумама, било по кривичном закону.

§ 3. — Одредбе §§ 1 и 2 не односе се на она лица, која су учинила кривицу у вршењу експлоатације по уговорном односу у напред означеним шумама и на кривице по §§ 142, 143, 144, 146, 147, 148 и 149 Закона о шумама од 21 децембра 1929 године, односно на исте кривице по ранијим законима.

§ 4. — У § 1 предвиђено одлагање не урачунава се у рокове предвиђене за застарелост односних кривица.

§ 5. — Овај Закон ступа на снагу кад га Краљ потпише, а обавезну силу добија даном обнародовања у „Службеним новинама.”

Препоручујемо Нашем Министру правде да овај Закон обнародује, свима Нашим Министрима да се о извршењу његовом старају, властима заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

Службене новине Бр. 52. — XX од 5. марта, 1932. год.

ЗАКОН

од 27. фебруара, 1932. год.,

о снабдевању сиромашних земљорадника и радника дрвима и продаји на мало (измене и допуне §§ 53 и 184 Закона о шумама од 21 децембра 1929 године)

§ 1. — Иза последњег става § 53 Закона о шумама додаје се:

Изузетно од одредаба овог параграфа као и одредаба § 163 Закона о шумама, могу домови сиромашних земљорадника, који путем општинске власти докажу да плаћају мање од 120 динара годишњег целокупног непосредног државног пореза, у сврху продаје на локалном тржишту, у току једне године добити из државних шума највише четири просторна метра огревног дрвета од сувих или за техничку употребу неспособних сирових стабала, која им дозначе шумски органи.

Под истим условима могу и сиромашни радници добити у истој количини бесплатно огревно дрво, али само за властиту употребу.

За ова огревна дрва не плаћа се никаква шумска такса ни трошкови за дознаку.

§ 2. — § 184 Закона о шумама допуњује се овим:

До доношења овог специјалног закона, могу сервитутни овлаштеници примати припадајуће им дрво за гориво и грађу из државних шума у опсегу и на начин како је постојао пре Закона о шумама од 21 децембра 1929 године. Овако примљено горивно дрво могу и продавати.

§ 3. — Овај Закон важи за две године од дана обнародовања, а изузетно му се важење може продужити по решењу Министарског савета још за даље две године.

§ 4. — Овај Закон ступа у живот кад га Краљ потпише, а обавезну снагу добија даном обнародовања у „Службеним новинама.”

Препоручујемо Нашем Министру правде да овај Закон обнародује, свима Нашим Министрима да се о извршењу његовом старају, властима заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

Службене новине Бр. 52. — XX од 5. марта, 1932. год.

ЗАКОН

од 18. новембра, 1929. год.,

о оснивању „Завода за унапређивање спољне трговине”

§ 1. — При Министарству трговине и индустрије оснива се установа под именом „Завод за унапређивање спољне трговине.”

§ 2. — „Завод за унапређивање спољне трговине” стараће се о развијању наше спољне трговине, а нарочито нашег извоза.

У његову надлежност спадају ови задаци:

I. Да систематски проучава страна тржишта, и у том циљу:

1) Да прикупља и сређује сву обавештајну грађу о привреди Краљевине Југославије, као што су привредни закони, правилници, наредбе и расписи, који се односе на привреду, међународни уговори, конвенције и споразуми привредног значаја, привредна статистика, царинске и саобраћајне тарифе, извештаји комора и привредних организација, те појединих предузећа акционарских итд., члан-

ци, белешке из новина, привредне публикације итд.;

2) да прикупља и сређује све податке о привреди страних држава, који су од значаја по развитак трговинских веза између Краљевине Југославије и тих држава, као што су њихови привредни закони, царинске и саобраћајне тарифе, трговински уговори, конвенције са трећим државама, извештаји наших посланстава и консулата, статистику увоза и извоза итд.;

3) да на основу прикупљене грађе даје обавештења нашим и страним привредницима и привредним организацијама, о економским приликама наше државе и иностраних тржишта;

4) да на основу саопштених му жеља и потреба појединих привредних грана даје обавештења нашим претставништвима у иностранству о стању наше привреде и о томе, шта она у датом тренутку треба да раде у корист наше спољне трговине;

5) да израђује пропагандне брошуре, филмове, спрема предавања, чланке и белешке и доставља их нашим претставништвима у иностранству ради растурања и привредним организацијама;

6) да издаје свој „Гласник” о нашој привреди, као и извознички адресар;

7) да оснива у земљи и у иностранству музеје узорака наших производа;

8) да помоћу својих органа испитује на страним тржиштима могућност извоза наших производа, када је потребно, да се то тржиште испита;

9) да прати случајеве несолидне трговине и предлаже мере, да се она сузбије;

10) да организује наше учешће на међународним изложбама.

II. Да предузима све мере ради унапређивања спољне трговине, те да у ту сврху ставља сходне предлоге на надлежним местима, нарочито у погледу оспособљења за експорт наших производа.

§ 3. — Завод ће прибављати обавештења о страним тржиштима и вршити пропаганду у иностранству у првом реду:

1) преко наших дипломатских и консуларних претставништава;

2) преко повлашћених трговинских агенција;

3) преко нарочитих стручних лица, која ће Завод у сагласности са Министарством иностраних дела изашиљати у стране земље.

§ 4. — Државне власти и самоуправна тела, привредне коморе као и друге корпорације, које су по закону дужне да заступају интересе привреде, дужне су да Заводу шаљу по један примерак својих извештаја и свих осталих публикација, као што су дужне Заводу на захтев поднети извештаје, који су му потребни за вршење посла, те да га у своме законском делокругу помажу код извршења његовог задатка.

Свима државним надлештвима, самоуправним телима и коморама Завод ће давати обавештења бесплатно.

Исто тако неће тражити никакву накнаду од приватних лица за дата обавештења. Све претставке приватних лица, којима се траже обавештења, као и сама обавештења дата приватним лицима, не подлеже плаћању таксе по закону о таксама.

§ 5. — Врховна управа завода за унапређивање спољне трговине поверена је начелнику одељења за спољну трговину и трговинску политику. Текуће послове Завода као и целокупну администрацију Завода води шеф, којег именује као и остало чиновништво, завода Министар трговине и индустрије на предлог начелника за Спољну трговину и трговинску политику према потреби, било додељивањем чиновника свог ресора на сарадњу Заводу, било ангажовањем приватних лица — стручњака као контрактуалних чиновника.

Министар трговине и индустрије може да по потреби образује један Саветодавни одбор, који ће помагати „Завод за унапређивање спољне трговине” у његовом раду.

§ 6. — Овлашћује се Министар трговине и индустрије, да, у границама субвенције, одобрене за рад Завода, поставља потребно чиновништво.

Овлашћује се Министар трговине и индустрије, да пропише нов Правилник о постављању, раду и повластицама трговинских агената, којим ће заменити Правилник о повлашћеним трговинским агенцијама у иностранству од 1 новембра 1917 године.

§ 7. — Завод ће непосредно општити са свим државним властима и самоуправним телима, као и са свима привредним организацијама и установама те појединим привредним предузећима у земљи и у иностранству.

§ 8. — Заводу је забрањено вршити ма какве трговачке трансакције.

§ 9. — За издржавање Завода предвиђа се редован кредит, чија ће се висина одређивати сваке године према развоју послова, потребама и задатцима наше спољне трговине, а који за буџетску годину 1929/30 износи 1,500.000 динара.

У интересу брзог отправљања послова, кредит одобрен у парт. 818 буџета расхода Министарства трговине и индустрије за 1929/30 годину, за рад Завода овим се законом одређује као годишња субвенција Заводу, чији ће се утрошак кретати у оквиру овога Закона с тим, да се на крају године Главној контроли поднесе рачун о утрошку ове субвенције. Врховни надзор и контрола над утрошком ове субвенције подлежи Министру финансија према чл. 5 и чл. 6 Закона о државном рачуноводству.

§ 10. — Овај Закон ступа у живот када га Краљ потпише, а обавезну снагу добија од дана обнародовања у „Службеним новинама.”

Службене новине Бр. 281. — CXIV од 30. новембра, 1929. год.

ЗАКОН

од 18. новембра, 1929. — I год.,

о контроли пољопривредних производа намењених извозу

§ 1. — Министар трговине и индустрије може, у споразуму са Министром пољопривреде, према указаној потреби, а по саслушању привредних комора, Главног задружног савеза и главних заинтересованих удружења извозника и пољопривредника, прописати уредбама, правилницима или наредбама:

1) услове каквоће и паковања под којима се поједини пољопривредни производи и њихове прерађевине могу из земље извозити;

2) према потреби, за поједине производе и време брања и начин прераде;

3) контролне мере којима се извршење тих прописа има осигурати.

§ 2. — Овлашћења у § 1 важе за житарице, воће и поврће свеже и прерађено, хмељ, кудељу, лан, бухач, марашке, паприку, па и друге производе и њихове прерађе-

вине, за које се по предлогу привредних организација (§ 1) укаже потреба контроле при извозу.

§ 3. — Контролу предвиђену у § 1 вршиће контролни органи, које ће одређивати надлежни банови по саслушању привредних комора. Контролни органи могу бити комесари, комисије или заводи, према природи производа и обиму послова који се подвргавају контроли.

§ 4. — Жалбе против одлука контролних органа могу се поднети у року од три дана оном органу, кога у поједином правилнику одреди Министар трговине и индустрије споразумно са Министром пољопривреде.

§ 5. — Контролни органи по овом закону сматраће се у вршењу своје дужности као јавни службеници. Они одговарају према држави за свој рад, те ће се за несавесност и неисправност казнити новчаном казном до 1000 динара, или ако су државни чиновници по дисциплинским прописима, у колико дело није кажњиво по одредбама Кривичног законика.

Контролни органи чим сазнају за неко дело, за које је у овоме закону прописана казна, учиниће пријаву надлежној општој управној власти.

§ 6. — Ко бере пољопривредне производе за прераду пре одређеног времена или

се при преради и паковању служи недозвољеним средствима, као и лице, које извози или покуша извозити пољопривредне производе на начин, који не одговара одредбама § 1 овог закона и на основу истог издатих уредаба, правилника или наредба, казниће се новчаном казном до 50.000 динара. Казне изриче општа управна власт првог степена на доставу државних, самоуправних или специјалних контролних органа (§ 3).

Ако је то лице радило за туђи рачун, казниће се поред њега новчаном казном из првог става и физичко или правно лице за чији је рачун радило.

§ 7. — Ако се новчане казне утврђене по § 5. и 6. овог Закона не могу принудним извршењем наплатити, претвориће се у казну затвора, према важећим законским прописима. Но казна изречена према одредби другог става § 6. овога Закона не може се претворити у затвор.

§ 8. — Од дана обнародовања у „Службеним новинама” до ступања на снагу уредаба, правилника или наредба за извоз пољопривредних производа или измена у њима, које буде прописао Министар трговине и индустрије у споразуму са Министром пољопривреде, мора протећи најмање три месеца.

§ 9. — Правилник Министарства трговине и индустрије о трговини шљивама и пекмезом

од 31. августа 1929. год. и Наредба бивше Земаљске владе за Босну и Херцеговину Бр. 199536—IV од 19. августа, 1914. год., остају на снази све док Министарство трговине и индустрије не пропише нов Правилник о контроли шљива и пекмеза. Исто тако остаје на снази и Правилник Министарства трговине и индустрије о контроли извоза грожђа од 11. септембра, 1929. год.

§ 10. — Овај Закон ступа у живот и добија обавезну снагу кад се обнародује у „Службеним новинама.”

Службене новине Бр. 281. — CXIV од 30. новембра, 1929. год.

ПРАВИЛНИК

II Бр. 18501. — С од 3. јуна, 1931. год.,

о контроли свежег воћа, намењеног извозу

На основу § 1 Закона о контроли пољопривредних производа намењених извозу, од 18 новембра 1929, а по споразуму с министром пољопривреде, прописује се овај Правилник о контроли свежег воћа, намењеног извозу:

I. Опште одредбе

Чл. 1. — Одредбе овог Правилника важе за све извозне вагонске и денчане пошиљке свежега грожђа, сирових шљива, јабука, крушања, дуња, бресака, кајсија, трешања, вишања и јагода.

За вагонске пошиљке наведеног воћа у унутрашњости земље, као и за поштанске пошиљке уопште, одредбе овог Правилника не важе.

Где у овоме Правилнику стоји „извоз” или „извозна пошиљка” има се разумети ва-

гонска или денчана пошиљка намењена извозу.

Чл. 2. — Свака извозна пошиљка воћа по првом ставу претходног члана мора бити прегледана и снабдевена уверењем о каквоћи саобразно члану 27 овог Правилника.

Царинске власти могу вршити извозне експедиције наведених пошиљака тек по увиђању уверења о каквоћи, у колико то није другојачије наређено одредбама овога Правилника.

Чл. 3. — Преглед извозних пошиљака воћа по овоме Правилнику врше по правилу специјални контролни органи (чл. 25), а у изузетним случајевима средњи пољопривредни референти.

Жалбе на одлуке ових органа могу се у смислу § 4 Закона о контроли пољопривредних производа намењених извозу подносити Централној комисији за извоз воћа при Министарству трговине и индустрије, односно органу кога комисија овласти.

Чл. 4. — Извозом воћа и трговином воћа колико је намењена извозу, могу се бавити на основу уверења Централне комисије:

- 1) протоколисане фирме за трговину земљарским производима;
- 2) задружни савези и земљорадничке задруге за производе својих задругара;
- 3) произвођачи воћа, само за своје сопствене производе.

Уверење за обављање извоза воћа издаје наведеним установама, фирмама и лицима Централна комисија за извоз воћа (чл. 32) на основу примљене пријаве која мора садржати:

а) име и адресу установе, фирме или лица које се жели бавити извозом;

б) доказ (уверење) о протоколацији фирме, односно за задруге и задружне савезе да су регистровани, а за произвођаче општинско уверење, потврђено од првостепене управне власти;

в) означавање врсте воћа, које пријавник жели извозити.

Уверење Централне комисије важи од дана када је издато, до 1. јуна наредне године. После овога рока свако уверење има се обновити. (Молба за уверење мора бити таксирана по Закону о таксама).

II. Услови квалитета и паковања

Чл. 5. — У колико следећим одредбама није друкчије наређено, воће наведено у првом ставу чл. 1. а одређено за потрошњу у свежем стању, мора бити зрело, руком брано и неопштећено.

Зелено, незрело, презрело, црвљиво, натучено, нечисто, деформисано, градом бијено, тресено и млаћено свеже воће не сме се извозити као воће за јело. Исто тако искључено је од извоза и воће које има какав стран мирис или је буђаво.

Свеже грожђе

Чл. 6. — За извоз свежег грожђа важи ова класификација:

- 1) стоно грозђе и
- 2) винско грозђе.

Чл. 7. — Стоно грозђе може се извозити само ако је довољно зрело, здраво, читаво и чисто. У свакоме завоју грозђе мора бити једне сорте, но може бити и мешано, под условом да се пријави као „стоно мешано”.

Гроздови морају бити руком брани и пажљиво очишћени. Не смеју бити влажни, нити имати гњилих, оштећених или прснутих зрна (боба).

Чл. 8. — Стоно грозђе се пакује у прописно затвореним, сувим, чистим и без икаквог мириса кошарама (корпама) од врбовог прућа, у кошарама од дашчица са размакнутим летвицама (штајгне), и у сандучићима, са или без поклопца (холандско паковање).

Бруто тежина колета биће од 5—10 кг., а не сме прећи 12 кг.

Унутрашњост кошаре (штајгне), сандука, обложиће се чистом меканом хартијом или пергамин хартијом (најбоље свилени светло жути папир), а на дну и под поклопцем треба да буде двострука хартија. Поклопац треба учврстити да се може лако скинути а да се при том грозђе не потреса.

У колету мора се испунити свака празнина, тако да грозд до грозда чврсто пристаје, али не сувише јако, да зрна не прсну од притиска. Неће се допустити извоз грозђа упакованог новинарском или употребљеном хартијом, а најстрожије се забрањује стављање лишћа и делова лозе у колета.

Чл. 9. — Винско грозђе може се извозити само у чистој, здравој буради (кацама, цистернама) тежине од 50 кг. бруто и више или расутом стању. На овој буради има се масним словима написати „за прераду” — „zur Verarbeitung” — „A pressurer”.

Сирове шљиве

Чл. 10. — За извоз сирових шљива важи ова класификација:

- 1) стоне шљиве,
- 2) потрошне шљиве,
- 3) шљиве за прераду.

Чл. 11. — Стоне шљиве морају бити:

а) руком бране тако, да задрже петелјку (толерираће се до 10% без петелјке) и маглицу (платило), без зелених мрља у јачој мери;

б) полузелене или зреле, т.ј. да су довољно укусне, а код пожегача (мађарки) да се под притиском прстију коштица одваја од меса;

в) свеже бране, суве, здраве и чисте, без дефеката, пега од града и нагњечења.

Чл. 12. — За потрошне шљиве важе исти услови као и за стоне, са овим изузетцима:

а) толерираће се до 30% шљива без петелјака и без маглице;

б) допустиће се извоз и зрелије шљиве (кожица око петелјке наборана, месо око коштице почело црнити).

Чл. 13. — Сирове шљиве, тресене или млаћене, незреле или презреле, црвљиве, начете, градобитне, влажне или испрскане, могу се извозити само као шљиве за прераду.

Чл. 14. — Стоне и потрошне шљиве морају бити паковане у чистим и сувим сандучићима, штајгнама или капцима затвореним корпама (кошарама). Тежина ових колета не сме прећи 23 кг. бруто. Препоручује се паковање у штајгнама и корпама од 10 до 15 кг. бруто тежине.

У појединим колетима мора се паковати шљива исте сорте и приближно једнаке крупноће. Шљиве се при паковању имају тесно посллагати, тако да стоје чврсто и непокретно, али да се при томе не нагњече (не испрскају).

Ако се при паковању употреби хартија, не сме бити новинарска или употребљена.

Чл. 15. — Шљиве за прераду могу се товарити у бурад, каце или кошаре (корпе) тежине од 25 кг. бруто и више, или пак у расутом стању.

Кад се шљиве товаре у расутом стању, под и зидови вагона имају се обложити непромочним цирадама (мушемама, плахтама), пергамент или пергамин-хартијом. У вагоне-цистерне или у шлепове (басене) шљиве се могу товарити у расутом стању и без цирада.

Кад се шљиве за прераду товаре у бурад, каце или кошаре, на овима се има исписати масним словима „за прераду“ — „zur Verarbeitung.“

Чл. 16. — Изузетно од прописа чл. 14., а до даљег наређења Министра трговине и индустрије, могу се, за извоз у поједине земље, стоне и потрошне шљиве паковати у сандуцима или бурадима већим од 23 кг., бруто тежине или отпремати у расутом стању.

Кад се шљиве товаре у расутом стању унутрашњост вагона мора бити чиста, без мириса и обложена чистом хартијом. Шљиве у вагону или одељцима вагона морају бити једне сорте и приближно једнаке крупноће.

Свеже јабуке, крушке и дуње

Чл. 17. — За извоз свежих јабука, крушка и дуња важи ова класификација :

- 1) стоне;
- 2) потрошне;
- 3) индустријске.

Чл. 18. — Као стоне јабуке, крушке и дуње сматрају се правилно развијени, здрави, неоштећени, ненамрзли, плодови једне сорте, неприметних мана.

Јабуке не смеју бити мање од 5 см. у пречнику. Толерираће се укупно до 5% градобитних, озлеђених, флекавих и црвљивих плодова.

Као потрошне јабуке, крушке и дуње, сматрају се правилно или у мањој мери неправилно развијени плодови, са приметним мањим манама (на пр. зарасла оштећења, красте од фусикладија) које не сметају издржљивости плодова. Толерираће се укупно до 10% градобитних, озлеђених, намрзлих, флекавих и црвљивих плодова.

Као индустријски сматрају се сви остали плодови (јабуке, крушке и дуње), само ако нису труле, све и да су натучени, дефектни, пегави, па и делимично црвљиви.

Јабука „дивљака“ може се извозити као индустријска. Она се не сме мешати са осталим сортама.

Чл. 19. — Стоне и потрошне јабуке, крушке и дуње, паковаће се у суву и чисту, безмирисну бурад, у плетене кошаре (корпе) са ручком и прешавом, у сандуке потпуне или непотпуне, али са поклопцем, и у штајгне од дрвених цепака.

При паковању употребиће се дрвена вуна, воштана или друга чиста, једнобојна, мекана или свилена хартија или вата, појединце или у комбинацији.

У свакој пошиљци паковани плодови морају бити једне сорте, једне класе и приближно једнаке крупноће. У противном пошиљка има се означити изразом „мешано“ уз означавање класе.

Стоне јабуке се у појединим колетима имају паковати по овој величини у пречницима: 5—6 см., 6—7 см., 7—8⁴ см., 8⁴—10⁵ см., 10⁵—12⁵ см. и преко 12⁵ см. Тежина појединог колета: бурад до 100 кг. бруто, сандуци до 60 кг. и кошаре до 30 кг.

Чл. 20. — Индустријске јабуке, крушке и дуње отпремаће се у иностранство у расутом стању или у бурадима.

Кад се отпремају у бурадима, на сваком бурету се има исписати масним словима „за прераду“ или „zur Verarbeitung.“

Чл. 21. — Изузетно од прописа чл. 19. стоне и потрошне јабуке, крушке и дуње могу се, до даљњег наређења, Министра трговине и индустрије, извозити и у расутом стању у вагонима, с тим да се вагон може поделити највише у пет одељака, а у сваки се одељак могу сместити плодови једне класе, и приближно једнаке крупноће (став 4. чл. 19.).

При утовару у расутом стању, под и стране вагона морају бити чисти, без икаквог мириса и обложени хартијом или сламом. То исто важи и за поједине одељке у вагону.

Свеже кајсије, брескве, трешње и вишње

Чл. 22. — За извоз свежих кајсија, бресака, трешања и вишања, важи ова класификација:

1) избор: брижљиво одабрани, неоштећени плодови, без мана и

2) потрошне: сви остали плодови који испуњавају услове чл. 5. овог Правилника, с тим да нису влажни.

Чл. 23. — Свеже кајсије, брескве, трешње и вишње, паковаће се у плетеним кошарама (корпама), у сандуцима од чистог и безмирисног дрвета, или у штајгнама од дрвених цепака. При паковању употребљаваће се дрвена вуна, свилена и друга мекана, чиста хартија.

Тежина појединих колета не сме прећи за кајсије и брескве 15 кг., а за трешње и вишне 12 кг. Тежина колета за „избор” до 10 кг.

У свакој пошиљци паковани плодови морају бити приближно једнаки по величини (пречнику) и боји. У противном пошиљка се има означити изразом „мешано” уз ознаке класе.

Јагоде

Чл. 24. — За извоз јагода важи ова класификација:

- а) стона;
- б) за прераду.

Стона јагода мора бити полузрела, здрава са петељком и неоштећена, а пакована у кошарама, штајгнама, непотпуним сандучићима, као и оквирима и картонским кутијама, до 4 кг. бруто тежине. При паковању мора се употребити мекана, чиста хартија, или пергамин. У сваком поједином колету паковане јагоде морају бити приближно једнаке по величини.

Јагоде за прераду не смеју бити труле, а паковаће се у бурад.

III. Контролни орђани

Чл. 25. — Преглед и квалификацију воћа по овом Правилнику врше комисије и комесари за преглед воћа, које у местима где се укаже потреба постављају надлежни банови.

Комисије се постављају само на важним отпремним станицама, а састоје се од најмање три лица од којих се по једно има поставити

на предлог заинтересованих трговачких и задружних организација.

Комесари се одређују из редова државних и самоуправних стручњака, активних или у пензији, као и из редова приватних лица са стручном школском спремом.

Чл. 26. — Ако у месту где се товари воће нема комисије, (комесара) преглед може вршити комесар (комисија) из најближег места, на трошак извозника.

Ако је комисија (комесар) толико удаљена од утоварне станице, да не може благовремено стићи за преглед, робу ће прегледати срески пољопривредни референт, односно његов заменик.

Чл. 27. — Контролни органи издају уверење о каквоћи, које садржи:

- 1) име и адресу пошиљача и број његовог уверења за извоз воћа;
- 2) по могућству упутно место у иностранству,
- 3) врсту воћа и класу по овом Правилнику;
- 4) број и облик колета;
- 5) бруто тежину;
- 6) нумеру вагона, односно име пловног објекта;
- 7) датум и место прегледа;
- 8) потпис и жиг комесара, односно комисије.

Формулар уверења може бити штампан или израђен на писаћој машини.

Чл. 28. — Ако воће спремљено за извоз одговара прописима овог Правилника, комисија (комесар) ће попунити одговарајуће рубрике на уверењу и по том исте потписати и снабдети жигом (печатом).

Ако роба не одговара прописима овог Правилника, комисија (комесар) ће одбити издавање уверења, док се утовар не сагласи са Правилником.

Чл. 29. — Жељезничке станице и бродарска предузећа могу примати отпрему воћа за иностранство тек по увиђају уверења о квалитету.

Чл. 30. — Жалбе на одлуку контролних органа могу се поднети, у року од три дана по прегледу, Централној комисији за извоз воћа (чл. 32), односно органу који је, за дотичну станицу, од Централне комисије овлашћен да врши ревизије.

Одлука овога органа, односно Централне комисије је коначна.

Чл. 31. — Комисија и комесари за преглед воћа примаће за свој рад награде у виду дневница, чију ће висину одредити надлежни бан, у решењу о постављењу комисије односно комесара.

Исплата тих дневница пада на терет буџетом предвиђеног кредита за ту сврху.

IV. Централна комисија за извоз воћа

Чл. 32. — При Министарству трговине и индустрије установљава се као саветодавни орган за контролу класификације и извоза воћа „Централна комисија за извоз воћа”.

Дужност је Централне комисије:

1) да проучава дејство овог Правилника на развој извоза воћа и да предлаже измене и допуне у њему.

2) да прикупља и сређује извештаје комисија и комесара за преглед воћа и да о томе подноси Министру трговине и индустрије потребне реферате.

3) да публикује извештаје о трговини воћем као и потребне информативне брошуре за наше и стране пословне кругове.

Чл. 33. — Централна комисија овлашћује се:

1) да се стара о једнообразној примени овога Правилника, и да у томе циљу издаје тумачења појединих одредаба и упуштава за рад контролних органа.

2) да поништава издата уверења за извоз у смислу § 4. Закона о контроли пољопривредних производа намењених извозу, и чл. 3. овога Правилника.

3) да издаје уверења за извоз воћа у смислу члана 4 овога Правилника и да води евиденцију над радом свих извозника воћа.

4) да поништава издата уверења за извоз у случајевима када се поједини извозници намерно или теже огреше о прописе овога Правилника.

5) да води надзор над радом комисије и комесара за преглед воћа и да у случају потребе, подноси надлежнима оптужбе против не-савесних контролних органа у смислу § 5. Закона о контроли пољопривредних производа намењених извозу.

6) да у смислу чл. 30 овога Правилника одређује органе који ће на појединим тржиштима вршити ревизију одлука комесара односно комисија.

Чл. 34. — Централна комисија састоји се од председника, шест чланова и два секретара, које поставља решењем Министар трговине и индустрије. Сваки члан Централне комисије имаће свога заменика.

Четири члана комисије поставиће се на предлог Министра пољопривреде, Министра саобраћаја, Главног задружног савеза и Удружења извозника Краљевине Југославије.

Комисија може за отправљање својих послова ангажовати и потребан број техничког особља.

Чл. 35. — Централна комисија доноси решења у седницама, које по потреби сазива председник.

Решења су пуноважна кад је присутно најмање четири члана, односно заменика. Решења се доносе већином гласова.

У хитним случајевима, одлуке за које је надлежна комисија, може донети председник односно његов заменик са секретаром а према природи случаја и са чланом Министарства по-

љопривреде, с тим да се о томе решењу извести Централна комисија на првој наредној седници.

Чл. 36. — Претседник, пословодећи чланови и секретари Централне комисије добијаће за свој рад накнаде у виду дневница, чију висину одређује Министар трговине и индустрије у решењу о постављењу Централне комисије. Остали чланови примаће накнаду од седница, коју одреди Министар трговине и индустрије.

Исто тако, Министар трговине и индустрије може одредити и накнаде органима Централне комисије за ревизију (чл. 30) као и техничком особљу Централне комисије приликом ангажовања истог. Ови издаци падају на терет буџетом предвиђеног кредита за контролу извоза воћа.

V. Казне

Чл. 37. — 1) Ко противно пропису чл. 4. овога Правилника неовлашћено извози или покушава извозити воће, казниће се новчаном казном до 10.000 динара.

2) Ко противно пропису чл. 2. овога Правилника извози или покушава извозити непрегледано воће, казниће се новчаном казном до 20.000 дин.

3) Ко противно чл. 28. овога Правилника извози или покушава извозити одбачено воће, казниће се новчаном казном до 50.000 дин.

4) Ко поступи противно осталим прописима овога Правилника, казниће се новчаном казном до 5000 дин.

5) Државни орган чијом се немарношћу или несавесношћу омогући извоз непрегледа-ног или одбаченог воћа, узеће се на одговор-ност саобразно § 5 Закона о контроли по-љопривредних производа намењених извозу.

Чл. 38. — Казне по тач. 1, 2, 3 и 4 чл. 37. овога Правилника, изриче, саобразно § 6. За-кона о контроли пољопривредних производа намењених извозу, општа управна власт првог степена на доставу контролних органа по о-вOME Правилнику, а казне по ставу 5 претход-ног члана изриче надлежна државна власт.

VI. Прелазна наређења

Чл. 39. — Централна комисија за извоз по чл. 32. овога Правилника образоваће се у року од месец дана по обнародовању овог Правилника у „Службеним новинама”.

Чл. 40. — Ступањем на снагу овога Пра-вилника престају важити Правилник о контро-ли извоза свежега грoжђа од 11-IX-1929 год. и од 20-X-1930 године, Правилник о трго-вини шљивама од 31-VIII-1929 године и На-редба бивше босанско-херцеговачке владе од 19-VIII-1914 године, Бр. 199.536/IV.

Чл. 41. — Овај Правилник ступа на снагу три месеца по обнародовању у „Службеним новинама”.

Службене новине Бр. 130. — XL од 12. јуна, 1931. год.

ПРАВИЛНИК

II Бр. 18501. — С од 3. јуна, 1931. год.,

о трговини сувим шљивама и пекмезом

На основу § 1. Закона о контроли пољо-привредних производа намењених извозу од 18. новембра, 1929 године, а по споразуму са Министром пољопривреде, прописује се о-вај Правилник о трговини сувим шљивама и пекмезом:

I. Опште одредбе

Чл. 1. — Одредбе овог Правилника важе за промет сувих шљива, љуштених и чепаних шљива и пекмеза од шљива.

Чл. 2. — Контролу над прометом сувих, љуштених и чепаних шљива и пекмеза од шљи-ва водиће, у времену шљиварске кампање, спе-цијални контролни органи (чл. 22), које по-ставља надлежни бан. У времену изван шљи-варске компаније, контролу врше срески по-љопривредни референти.

Жалбе на одлуке ових органа могу се поднети Централној комисији за воће при Министарству трговине и индустрије.

Чл. 3. — Суве, љуштене и чепане шљиве као и пекмез од шљива не могу се пустити у промет пре него што их контролни органи прегледају.

Вагонске и денчане пошиљке сувих шљива и пекмеза од шљива морају бити снабдевене жигом и потписом контролних органа на товарном листу (на уникату и дупликату).

Без жига и потписа контролних органа на товарном листу царинске власти неће вршити извозне експедиције вагонских пошиљака сувих, љуштених и чепаних шљива и пекмеза од шљива. У местима где постоје контролни органи, железничке и бродарске станице неће примати отпрему шљива било за унутрашњост земље или за иностранство, без комисијског прегледа.

У местима где не постоје контролни органи, пошиљка се има упутити до најближе станице где постоје органи, или ће пошиљалац о своме трошку позвати ове да изврше преглед.

II. Суве шљиве

Чл. 4. — Суве шљиве морају бити добро осушене и од добре сировине израђене, без икаквог страног укуса и мириса.

Суве шљиве које су зелене осушене (суварак, гороган), прегореле, надимљене, уки-

сељене, труле и буђаве, сматраће се као лоша роба. Исто тако сматраће се као лоша роба и шљиве које су намерно кварене, т.ј. квашене водом, помешане са старим шљивама или са сушеним ранкама или са другим воћем, или са земљом и другим страним телима. Лоша роба има се уништити на тај начин, што ће се сасећи и сасути у каце и прелити водом да престоје најмање 24 сата, а потом продати на лицитацији. Добивени приход припада сопственику по одбитку трошкова.

Паренице и матирана роба не могу се пустити у промет пре него се досуше под контролом комисије (комесара) о трошку сопственика. Само добро осушене шљиве које се добију после пребира или досушивања, могу се пустити у промет.

Суве шљиве паковаће се у новој амбалажи.

Садржај амбалаже мора одговарати на њој означеном калибру (број комада у $\frac{1}{2}$ кг.).

За меркантил допушта се употреба и половних цакова, али целих, некрпљених и чистих.

Чл. 5. — Суве шљиве не могу се довозити на тржишта ни уносити у трговачке магацине пре 20 септембра, нити товарити у вагоне (шлепове) за извоз пре 23. септембра, односно пре дана који пропише Министар трговине и индустрије у сагласности са Министром пољопривреде за дотичну кампању.

Чл. 6. — Пре почетка довоза сувих шљива, општине ће у местима у којима ће радити

комисија, или комесар за преглед (чл. 22), у споразуму с њима издати наредбу, у којој ће изложити, на којим ће местима бити тргови (пијаце) за куповину и продају сувих шљива и где ће радати комисија (комесар), све прописе рада на тржишту, услове куповине и продаје и казне за неизвршење наредаба.

Општине ће у споразуму са комисијом (комесаром) одредити почетак и трајање дневног прегледа.

Чл. 7. — Ради одржавања реда на тржишту општине су дужне ставити на расположење тржишној комисији (комесару) према месту и према потребама тржишта довољан број својих органа. Исто тако су општине дужне ставити на расположење комисији (комесару) потребан локал за канцеларију и потребне просторије за пребирање шљива.

Сви државни и самоуправни органи дужни су свесрдно помагати комисију (комесаре) за преглед шљива у вршењу задатака, који јој припадају по овом Правилнику.

У случају показане потребе могу комисије (комесари) од средског начелника тражити да им у смислу одредбе чл. 32. Закона о унутрашњој управи стави на расположење жандармерију у циљу да се њихове наредбе и одлуке хитно приводе у дело.

Општине места, где су постављене комисије (комесари), могу одредити једног свог претставника, који ће комисију (комесара) у његовом раду помагати.

Чл. 8. — Суве шљиве доносиће се на тржишта у здравим и чистим џаковима, бу-

радима и сандуцима. Ако се шљиве превозе у кошарама, ове морају имати одозго и одоздо добре и чисте покриваче, мушеме, или хасуре, да не би до шљива допрла вода, прашина, триње од сена, сламе или шаше и уопште ма каква нечистоћа.

На колима, на којима се преносе суве шљиве не смеју се носити гашљива бурад нити уопште ствари са рђавим задахом, који би шљиве могле за време транспорта примити.

Рабације које превозе суве шљиве, дужне су имати мушеме и хасуре (покриваче) за покривање кола за случај кише.

Чл. 9. — Сва сува шљива која се довози у тржишно место, мора се, пре уноса у трговачке магаци, прегледати на тргу.

У магаци дотичног тржишта не сме се уносити роба, која није претходно на пијаци прегледана.

Исто тако, подвргнуће се прегледу и вагонска роба, која долази из другог места ради смештаја, реекспедиције или манипулације у трговачким магацима или етиважама.

Чл. 10. — Суве шљиве морају се на пијаци прво премерити на општинској вази, а потом прегледати. По извршеном прегледу, комисија (комесар) ставиће, ако је роба добра, свој жиг и потпис на кантарској цедуљи.

Овако жигосана кантарска цедуља служиће као доказ да је роба прегледана и држаће је трговац ради контроле до краја сезоне.

Чл. 11. — Све магaзе на тржиштима где постоји комисија (комесар) у којима се држе и уносе суве шљиве, подвргавају се сталној контроли комисије (комесара) за преглед шљива или ма које друге за преглед одређене државне комисије. Комисија (комесар), има право, да у свако време уђе и врши преглед робе и рада у магази.

Ове одредбе о контроли важе и за етиваже.

Свака етиважа, односно сваки извозник дужан је да има своју марку, коју мора доставити Министарству трговине и индустрије до знања. Овој дужности ће се удовољити до 1 септембра сваке године.

Комисије (комесари) за преглед шљива дужне су да обрате пажњу на чистоћу етиважа и магазина као и рада у њима. Ако се запазе какви недостатци, дужне су комисије (комесари) да предузму потребне мере, да се недостатци уклоне.

Старе и нове шљиве морају се у магазима држати одвојено. Мешање истих забрањено је. Извоз старих шљива мора се посебно пријавити комисији и декларисати у товарном листу.

Ако комисија (комесар) констатује у којој магази (евитажи) помешану, добро и недовољно осушену робу, или пак само ову последњу, наредиће пребирање и досушивање; ако се констатује лоша роба, са овом ће се поступити по чл. 4.

Чл. 12. — Куповину сувих шљива могу вршити на тржиштима трговци који имају про-

токолисану магазиациско-извозничку или спекулативну радњу, односно радњу са земаљским производима и од надлежног суда потврђени сензали. Ван тржишта могу земљорадничке задруге прикупљати само од својих за другара суве шљиве.

Помоћно особље које би радило за рачун оваквих радња, мора имати пуномоћство потврђено влашћу. У том пуномоћству дотична радња (односно трговац) изјавиће, да је куповина робе од стране њеног помоћног особља за њу — дотичну радњу или трговца — меродавна.

Сопственици су дужни издати пуномоћије и лицима која пријављују робу за преглед и за експедицију на утоварним станицама, те да би комисије односно комесари знали, чија се роба прегледа или експедује.

III. Пекмез од шљива

Чл. 13. — Пекмез од шљива пожегача (маџарки) мора бити довољно укуван и густ, довољно слadak, без икаквог страног мириса и укуса, без загоретина, коштица и без петелки у већој мери.

Пекмез се може кувати од сувих шљива, под условом да се на бурадима као такав обежи.

Од ранке се не сме пекмез кувати.

Чл. 14. — Ко жели да кува пекмез има се пријавити дотичној општој управној власти првог степена и назначити место и општину, где ће се пекмез израђивати.

Ако се пекмез не кува искључиво из сопственог производа, мора дотично лице имати одобрење за радњу.

Чл. 15. — Сопственици пекмезара дужни су да се управљају по наредбама Министарства трговине и индустрије и пољопривреде које буду издате у сагласности овог Правилника, и осталих законских прописа као и упутстава која они издају преко општих управних власти.

Чл. 16. — Пекмезари дужни су да за кување пекмеза употребљавају само чисту, здраву и зrelu шљиву и да прибор за кување пекмеза, судове и огњишта одржавају у највећој чистоћи. Тако исто дужни су да шљиве за кување пекмеза сипају у чисте судове и да ове у чистом стању одржавају до употребе, Искувани пекмез сипаће се само у нову и чисту буррад.

Чл. 17. — Комисија (комесар) ће вршити и преглед буради у које се пекмез пуни. Ако бурад нису направљена од довољно чистог и јаког материјала, неће се допустити утовар. Ако је које буре разобручено или недовољно стегнуто, наредиће се да сопственик све у ред доведе. То исто важи и за ону бурад, код које пекмез кроз какав отвор излази напоље.

Чл. 18. — Пре пуњења буради, морају се иста дарирати, т.ј. мора се на њиховој спољној

страни масним и црним цифрама забележити дара.

Пре почетка, као и за време кампање, комисија (комесар) вршиће преглед буради у пекмезарама и магазиама, а нарочито ће обратити пажњу на тачност дарирања.

Чл. 19. — Све магазие, у којима се држи и уноси пекмез подвргавају се сталном надзору комисије (комесара) за преглед шљива или, у местима где ови не постоје, среског пољопривредног референта.

Комисија (комесар) има право да у свако време оде у магазиу или пекмезару и изврши преглед робе у њој.

IV. Љуштене и чейане шљиве

Чл. 20. — Љуштене шљиве могу се изразити само од здравих, одабраних и зрелих шљива, на начин који пропише Централна комисија за воће при Министарству трговине и индустрије.

Само шљиве које су на овај начин љуштене могу се пуштати у промет и извозити као „љуштене шљиве”.

Чл. 21. — Суве шљиве без коштице (чепане), могу се у промет пуштати и извозити само у етивираном стању. Не смеју се ни у ком случају квасити.

Шљива се може чепати само у трговачким магазиама и у етиважама у местима где постоје тржње комисије (комесари).

Лица која желе чепати шљиве морају се пријавити надлежној комисији (комесару) за преглед, а у местима где ове не постоје надлежном среском пољопривредном референту.

Места (локали) где се чепају шљиве подлеже сталном надзору органа.

На сандуцима неће се стављати калибар (комади у $\frac{1}{2}$ кг.) него само ознака: „чепана шљива” — „Entsteint.”

V. Контролни орђани

Чл. 22. — Контролу над прометом сувих, ољуштених и чепаних шљива као и пекмеза од шљива врше комисије (комесари), које постављају надлежни банови.

Комисије се састоје од најмање три лица, од којих је по једно постављено на предлог заинтересованих трговачких и задружних организација.

Комесари се одређују међу државним и самоуправним стручњацима; активним или у пензији, или међу школованим приватним економима.

Чл. 23. — Комисије ће се поставити само на важним тржиштима за извоз суве шљиве и пекмеза. Комесари ће се поставити на осталим, мање важним тржиштима.

Чл. 24. — Централна комисија за воће при Министарству трговине и индустрије решаваће по жалбама на одлуке комисија (комесара) и вршиће ревизије над радом ових органа.

Централна комисија даваће такође упутства за рад комисија (комесара) као и објашњења у вези са применом овог Правилника.

VI. Казне

Чл. 25. — Све случајеве непоштовања овог Правилника достављаће комисија и комесари надлежној управној власти, која ће поступати по прописима § 6. Закона о контроли пољопривредних производа намењених извозу.

Чл. 26. — Ступањем на снагу овог Правилника престаће важити Наредба Бос. и Херц. владе Бр. 199.536/IV од 19. августа 1914 године и Правилник о трговини шљивама и пекмезом од 31 августа 1929 године, у колико се ови односе на трговину сувом шљивом и пекмезом.

Чл. 27. — Овај Правилник ступа на снагу три месеца по обнародовању у Службеним новинама.”

Службене новине Бр. 130. — XL од 12. јуна, 1931. год.

ПРАВИЛНИК

II Бр. 31461. — С од 13. септембра, 1931. год.,

о стандардизовању прерађене паприке

На основу чл. 1. Закона о контроли пољопривредних производа намењених извозу, а по саслушању заинтересованих привредних организација, прописује се овај Правилник о стандардизовању прерађене паприке:

Чл. 1. — Прописи овога Правилника односе се на промет прерађене паприке, млевене и туцане на подручју Дунавске бановине.

Паприка која се са овога подручја извози подвргава се обавезној квалификацији у смислу овога Правилника.

Контролу ће вршити хемијска лабораторија новосадске трговачко-индустријске и занатске коморе у Хоргошу, као и јавне хемијске лабораторије које Министар трговине и индустрије зато одреди.

Чл. 2. — Паприка намењена извозу има се, пре отпреме, стручном анализом, изврше-

ном у јавним хемијским лабораторијама, о-квалификовати саобразно пропису чл. 7 овога Правилника. По извршеној квалификацији паприка ће бити опремљена прописним картонима привесцима, на којима ће се с позивом на овај Правилник званично гарантовати квалитет робе са печатом лабораторије, која је анализу извршила и потписом стручњака, који је робу оценио.

Чл. 3. — Картони привесци биће према квалитету паприке различитих боја, и то: за племениту слатку паприку плави са попречном црвеном пругом, за полуслатку ружичасти са плавом попречном пругом, за I гулаш-паприку бели са црвеном попречном пругом, за II гулаш-паприку без попречне пруге.

Текст и облик картона привеска је следећи:

Државни грб
Хемијска лабораторија
у — — — —
Бр. — — —

Овом званичном пломбом затворен цак садржи на основу стручне анализе извршене у смислу чл. 2. Правилника Министарства трговине и индустрије II Бр. од. 1930. год. хемијски чисту

Племениту слатку паприку.
У. год.

Шеф хемијске лабораторије.

Чл. 4. — Вреће сашивене са концем бр. 2, дугачким 80 (осамдесет) см. без чворова

затвараће се оловним plombама, на којима ће се са једне стране налазити државни грб, са друге стране пак званичан назив уреда, који је вреће затворио. Самовољно стављање ових пломби и картона привеска на вреће са неквалификованом робом, или на вреће у којима се налази роба другог квалитета, казниће се по одредбама § 6 Закона о контроли пољопривредних производа намењених извозу, новчаном казном до 50.000.— динара.

Чл. 5. — О свакој извршеној анализи издаће се записник, који има да садржи ове податке: број записника који мора да је истоветан са бројем картона привеска, датум, име власника паприке, место становања, дан узимања узорка, количину анализованог артикла, врсту паковања и број пакета (врећа, кутија, кесица и т. д.), проценат пепела и песка, односно нераствореног дела пепела у 20%ној киселини соној, процентуалну садржину уља. У записнику се има даље навести, да ли паприка садржи страних органских или минералних супстанција, каквих и колико, да ли је бојена, каквом бојом, а најзад квалитет паприке и број правилника на основу кога је квалификација извршена. Записник се има оверити званичним печатом завода и власторучним потписом стручњака који га издаје. Ако се наплаћује такса, има се на записнику потврдити пријем исте.

Чл. 6. — За анализу узимаће се просечни, ма из кога дела вреће, узорци, највише

100 гр. из једне вреће, који ће се након извршене анализе сачувати три месеца ради евентуалне констатације идентитета. Квалификација се има обавити најдаље за три радна дана, а у случају хитне потребе уз наплату двоструке таксе и одмах.

Квалитет паприке има се одредити према њеном пореклу, боји, укусу, садржини пепела, песка, уља и капсаицина.

Основне боје одређује у свакој сезони комисија Трговачко индустријске и занатске коморе у Новом Саду, а према квалитету тадање бербе, те их разашиле свима установама, које се квалификацијом паприке баве.

Чл. 7. — Квалитети прерађене паприке су следећи:

Племенита слатка: пепео 6.2%; песок 0.48%; уље 16—18%; капсаицин 0.01%.

Полуслатка: пепео 6.6%; песок 0.5%, уље 15—18%; капсаицин 0.03—0.04%.

Ла гулаш: пепео 7.2%; песок 0.68%; уље 14—18%; капсаицин 0.08—0.09%.

Па гулаш: пепео 8.5%; песок 1.2%; уље 12—18%; капсаицин 0.1%.

Осим ових квалитета толерираће се и роба, која има максимално 10% пепела као „меркантил“, која се ознака има на картонима привесцима јасно и видно истаћи.

Предвиђена количина уља не сме се никако прекорачити. Паприка која би садржала више од 10% уља не може се извозити.

Чл. 8. — Квалификација важи једну годину дана, а по истеку овога времена дужан

је власник своју паприку поново пријавити у реду, који ће констатовати да паприка и даље одговара условима, у првом реду боја и укус, те садржина уља, након чега се на вреће имају ставити картони са новим датумом.

Чл. 9. — Жалбе противу одлука контролних органа предвиђених у § 4 Закона о контроли пољопривредних производа намењених извозу, имају се путем установа које су квалификацију извршиле, у року од три дана, поднети Централном хигијенском заводу Министарства социјалне политике и народног здравља. Жалби се има прикључити узорак, узет у присуству органа који је првобитан узорак узимао, даље у присуству власника паприке и једног чиновника опште управне власти, који ће сви своје присуство власторучним потписима на узорку потврдити. Узорак се има запечатити од стране опште управне власти и заинтересоване установе, и датиран доставити поменутом заводу.

Чл. 10. — За квалификацију се утврђују следеће таксе:

- за племениту слатку паприку 25 динара од 100 кгр.;
- за полуслатку паприку 22 динара од 100 кгр.;
- за Iа гулаш паприку 20 динара од 100 кгр.;
- за IIа гулаш паприку 18 динара од 100 кгр.

Чл. 11. — Ако се при извозу на граници установи да поједине пошилике мленене или туцане паприке нису контролисане у смислу овог Правилника, упутиће дотична Царинарница те пошилике најближој државној хемијској лабораторији или хемијској лабораторији за контролу паприке у Хоргошу да изврши преглед и квалификацију.

Чл. 12. — Правилник Министарства трговине и индустрије III Бр. 19903. од 10. децембра, 1926. год. (Службене новине Бр. 289 из 1926 год.), остаје и даље на снази.

Чл. 13. — Овај Правилник ступа на снагу три месеца по обнародовању у Службеним новинама.

Службене новине Бр. 244. — LXXXV од 24. октобра, 1930. год.

ПРАВИЛНИК

III Бр. 19903. од 10. децембра, 1926. год.,

о организацији службе хемијске анализе наше домаће млевене паприке

На основу XLVI Законског чланка из 1895. год., који је на снази у Бачкој, Банату и Барањи и чл. 8. и 10. Уредбе о организацији Министарства трговине и индустрије, а пошто се указала потреба, одобрава се да Трговачко индустријска и занатска комора у Новом Саду организује службу хемијске анализе наше домаће млевене паприке, ради заштите производа наших млинова паприке против конкуренције домаћих или страних патворина овога артикла.

За вршење ове службе прописује се следећи Правилник:

Чл. 1. — Овлашћује се Трговачко индустријска и занатска комора у Новом Саду, да на своме подручју организује једну хемијску лабораторију (уред), у којој ће се вршити анализа и контрола чистоће паприке млевене

у млиновима њеног подручја, односно у млиновима на подручју Бачке, Баната и Барање и по потреби млевене паприке у опште.

Чл. 2. — Хемијски чиста млевена паприка при изласку из млина биће снабдевана са пломбом (код амбалаже преко пет кгр.) односно вињетом (код амбалаже испод пет кгр.) и једном привеском од картона на коме ће бити званично од стране коморске хемијске лабораторије (уреда) потврђена потпуна хемијска чистоћа млива паприке.

Пломба и привесак биће тако причвршћени, да се не могу скидати односно замењивати.

О сваком извршеном чину прегледа и атестирања водиће се записник.

Хемичар коморске лабораторије (уреда) је коморски службеник али полаже пред овим Министарством писмену заклетву, да ће свој посао вршити као стручњак у овоме послу. Повреди ли обавезу из заклетве Министарство трговине и индустрије може тражити од коморе дисциплинско кажњавање хемичара а у поновном случају и отпуст.

Комора је дужна и без налога Министарства трговине и индустрије отворити поступак, ако дозна за какву неправилност у раду хемичара.

Чл. 4. — Комора је овлашћена да у циљу издржавања ове хемијске лабораторије (уреда) наплаћује од млинова за сваких 100 кгр. испитаног, односно пломбираног млива

1.50 дин. у злату плативо у папирним динарима, а прорачунато према свагдашњој царинској ажији.

Чл. 5. — Фалсификовање поменуте пломбе, вињете и привеске има се сматрати и кажњавати као фалсификат јавних исправа.

Чл. 6. — За организовање службе у хемијском уреду, комора ће израдити посебан Правилник и поднети га Министарству трговине и индустрије на одобрење.

Чл. 7. — Надзор над радом хемијске лабораторије Трговачко индустријско занатске коморе у Новом Саду, вршиће Министар трговине и индустрије.

Службене новине Бр. 289. — LXXII од 20. децембра, 1926. год.

ПРАВИЛНИК

Бр. 60368. — II од 23. септембра, 1931. год.,

о увозу и транзиту кромпира

Да би се спречило уношење у нашу Краљевину болести: рака (*Synchytrium endobioticum*) на кромпиру, кромпирове златице (*Lep tinotarsa decemlineata*) и кромпировог мољца (*Phthorimaea operculella*), на основу чл. 15. Закона о сузбијању биљних болести и штеточина од 9 децембра 1929 год., прописује се следећи Правилник о увозу и транзиту кромпира:

Чл. 1. — Забрањује се увоз, транзит и промет кромпира зараженог раком (*Synchytrium endobioticum*), кромпировом златицом (*Lep tinotarsa decemlineata*) и кромпировим мољцем (*Phthorimaea operculella*).

Чл. 2. — Забрањује се уопште увоз, транзит и промет кромпира из земаља у којима постоји болест: рак, кромпирова златица и кромпиров мољца.

Изузетно Министар пољопривреде, у случајевима неопходне потребе, нарочито кад су у питању извесне сорте особите каквоће, може својим решењем дозволити увоз кромпира и из држава у којима постоје: рак, кромпирова златица и кромпиров мољац, но с тим, да се приликом увоза предузму све мере предострожности предвиђене у чл. 4., 5, 11 и 12 овог Правилника.

Чл. 3. — Дозвољава се увоз кромпира из држава које не обухвата чл. 2, чија ће имена објавити сваке године у јануару месецу у „Службеним новинама” Министарство пољопривреде, а пошто се стручним прегледом утврди његово здравствено стање у сваком конкретном случају.

Пошиљке кромпира имају бити прегледане на пограничним увозним царинским станицама према § 15. тачка 5 Закона о сузбијању болести и штеточина културних биљака.

Чл. 4. — Сваки транспорт — пошиљка кромпира који се пријављује за увоз у нашу земљу или транзит, мора бити праћен званичним сертификатом о пореклу и здравственом стању, издатом од стране званичних органа фитопатолошке службе државе из које кромпир долази. Овај сертификат мора бити упоредо написан на језику земље извознице и на једном међународном познатом језику, и мора садржати:

1) Изјаву произвођача кромпира потврђену од административних власти, у месту у

коме је тај кромпир гајен (општина, срез, област);

2) Изјаву званичних органа фитопатолошке службе о томе:

а) да у месту одакле долази кромпир не постоји болест: рак, кромпирова златица, нити кромпиров мољац;

б) да је лично прегледао кромпир приликом паковања у вреће или сандуке — корпе и да је тај кромпир без: рака, кромпирове златице и кромпировог мољаца;

в) да је лично ставио пломбе фитопатолошке установе, било на вреће било на вагон.

У сертификат се мора унети и број вагона, количина робе и текст пломбе.

Сертификат мора бити потписан од званичног органа који је преглед вршио и снабдевен печатом државне фитопатолошке установе.

Чл. 5. — Кромпир који се увози мора бити у пломбираним вагонима или упакован у нове вреће или сандуке — корпе.

Чл. 6. — Преглед кромпира на пограничним (увозним) царинским станицама врше стручни органи државних пољопривредних огледних и контролних станица.

Чл. 7. — Кромпир се може увозити само преко следећих пограничних железничких (царинских) станица: Сушак, Марибор, Ракек, Јасенице, Дрње (Копривница), Бели Манастир,

Келебија, Вел. Кикинда, Цариброд, Бевђелија и пристаништа: Сушак, Сплит, и Дубровник.

Чл. 8. — Преглед кромпира врше надлежне пољопривредне огледне и контролне станице на својој територији.

Чл. 9. — Чим транспорт кромпира приспе на границу (чл. 7) царинске власти, су дужне о томе брзојавно извести надлежну Пољопривредну огледну и контролну станицу (чл. 8). До доласка стручног органа, који ће вршити преглед, приспели транспорт кромпира има се држати под строгим контролом. Пре доласка стручног органа нико не сме скидати пломбе са вагона односно са вреће, сандука, корпа.

Ако кромпир није снабдевен сертификатом предвиђеним чл. 4. овог Правилника, царинске власти ће забранити увоз и о томе ће извести надлежну контролну станицу.

Чл. 10. — Пољопривредне огледне и контролне станице су дужне да одмах или најдаље у року од 24 сата по пријему извештаја од царинарнице, изашаљу свога стручног органа који има извршити преглед кромпира пријављеног за увоз.

Чл. 11. — Стручни орган пољопривредне огледне и контролне станице у присуству једног царинског и једног саобраћајног органа има да прво утврди исправност сертификата

ката о пореклу и здравственом стању по чл. 4, исправност пломбе, као и то да ли је кромпир упакован у нове вреће — корпе, — сандуке. Пошто то утврди он приступа прегледу самога кромпира.

Чл. 12. — На основу извршеног прегледа, када стручни орган установи да су: сертификат и пломбе исправне, да је кромпир упакован у нове вреће и да је без рака, златице и мољца, — стручни орган на товарном листу и на царинским листама изрично дозвољава увоз.

Ако пак стручни орган утврди да сертификат, пломбе или вреће не одговарају прописима Правилника (чл. 4 и 5) или да је кромпир заражен: раком, златицом или мољцем, он забрањује увоз тога кромпира. О овоме се саставља записник у коме се износе разлози због којих се увоз забрањује. Одлуку о забрани увоза стручни орган ставља на товарни лист и царинске листе са образложењем. Дозволу или записник о забрани увоза потписује стручни орган Пољопривредне огледне и контролне станице, а премапотписују дежурни царински и саобраћајни органи.

Неисправни транспорт кромпира, чији се увоз забрањује, царинске власти имају одмах вратити пошиљаоцу, и о томе извести увозника, а Пољопривредна огледна и контролна станица доставиће извештај контролног органа одмах Министарству пољопривреде ради знања.

Чл. 13. — Транзит кромпира кроз нашу земљу дозвољава се под условом, да је у ди-

ректним пломбираним вагонима, добро затвореним и да је праћен сертификатом о пореклу и здравственом стању (чл. 4.).

Чл. 14. — За преглед кромпира на увозним граничним царинским станицама наплаћује се такса од 9 динара по врећи до 100 кг., односно на сваких 75 кг. ако је роба ринфуза, и путни трошкови стручног органа Пољопривредне огледне и контролне станице, којој му припадају по чл. 48. Уредбе о накнади путних трошкова државних службеника Бр. 13400-I, од 1930. Све ове трошкове плаћа увозник по чл. 16. тач. 1. став други Закона о сузбијању болести и штеточина културних биљака.

Чл. 15. — У случају да поједине државе приликом извоза кромпира из наше државе траже претходни преглед тога кромпира као и сертификат о здравственом стању, овлашћују се пољопривредне огледне и контролне станице, да у име Министарства пољопривреде врше преглед кромпира одређеног за извоз и издају ове здравствене сертификате.

Чл. 16. — Жалбе и казне.

Против одлука пољопривредних огледних и контролних станица, или њихових опуномоћених контролних органа, може се странка жалити Министарству пољопривреде, али жалба не задржава извршење донетих одлука.

Чл. 17. — Овај Правилник ступа на снагу од дана обнародовања у „Службеним новинама”.

Службене новине Бр. 246. — LXXVI од 21. октобра, 1931. год.

ПРАВИЛНИК

II Бр. 7635. — С од 11. марта, 1931. год.,

о контроли квалитета кудеље

На основу § 1. Закона о контроли пољопривредних производа, а по споразуму са Министром пољопривреде, прописује се овај Правилник о контроли квалитета кудеље:

I. Кудељарска подручја

Чл. 1. — Одредбе овог Правилника важе само за кудељарска подручја, обележена у чл. 2. овог Правилника.

Чл. 2. — Као кудељарска подручја у смислу овога Правилника сматраће се:

1). Дунавско подручје, које обухвата срезове: валповски, осјечки, вуковарски, шидски, румски, батински, апатински, сомборски, бачко-тополски, кулски, оџачки, бачко-паланачки, илочки, новосадски, жабаљски, тителски, и велико-бечкеречки; и

2) Моравско подручје, које обухвата срезове: нишки, добрички, прокупачки, лесковачки, власотиначки, јабланички, пољанички, пчињски, прешевски и масурички.

Министар трговине и индустрије у споразуму с Министром пољопривреде може, по предлогу надлежних банова, проширити кудељарска подручја и на друге срезове.

II. Брање и прерада конопљинз трске

Чл. 3. — Време брања конопљине трске одређује, за сваки срез, надлежна управна власт по саслушању пољопривредног референта и претставника заинтересованих трговачких или задружних организација.

Дан када се може приступити брању кудељинз трске објавиће сви општински судови у дотичном срезу.

Забрањено је брати конопљину трску пре одређеног дана за брање.

Ко бере конопљину трску пре тога дана, казниће се новчаном казном до 500 динара.

Чл. 4. — Брање конопљине трске вршиће се кошењем (сечењем).

Забрањено је чупати конопљину трску с кореном.

Ко противно овоме поступи казниће се новчаном казном до 500 динара.

Чл. 5. — Обрана конопљина трска не сме се топити (мочити) пре истека две недеље од дана брања.

Топљење (мочење) конопљине трске обављаће се, према месним приликама, у текућој води, чистим барама или нарочито изграђеним топилима, на начин који пропише надлежна банска управа, по саслушању претставника заинтересованих трговачких и произвођачких организација.

Ове прописе објавиће, у виду наредбе, сваки општински суд кудељарског подручја.

Ко противно овим прописима поступи, казниће се новчаном казном до 1000 динара.

Чл. 6. — У времену од 1 априла до 31. октобра забрањује се вештачко сушење конопљине трске у сушницама.

Вештачко сушење ван овога времена вршиће се на начин који пропише надлежна банска управа.

Ко противно овоме поступи, казниће се новчаном казном до 1000 динара.

Чл. 7. — Трлење (чукање) конопљине трске ради добијања влакна (кудеље) може се обављати, како после топљења, тако и пре, под условом да конопља буде добро осушена.

Чл. 8. — Пре почетка брања конопљине трске, надлежне банске управе издаће за срезове кудељарских подручја по овом Правилнику упутства о брању и преради конопљине трске.

Ова упутства објавиће сваки општински суд у чијем се подручју производи кудеља.

Чл. 9. — Срески пољопривредни референти у кудељарским подручјима стараће се о извршавању прописа овога Правилника и упуштава банске управе (чл. 8.).

У овоме циљу они ће, нарочито у времену брања, топљења, сушења и трлења конопљине трске, обилазити произвођачка места, приређивати практична предавања и лично упућивати произвођаче на правилан и рационалан рад.

III. Сортирање, паковање и обележавање кудеље

Чл. 10. — Кудеља која се извози на трг или товари у вагоне и бродове мора бити у повесима (ручицама) везаним у китке или наслаганим у бале (дењкове).

Кудеља у повесима као и балама не сме бити мешана, црна са белом, пегава са једнобојном светлом, здрава са плеснивом, кратка са дугачком.

Повесма морају бити једноставна, са малим али не и сложеним главицама. Врхови повесама имају бити не повезани, него покидани и добро очишћени од поздера и опадине (кучине).

Бале (дењкови) морају бити чисте од страних тела и тако паковане, да се могу лако отворити.

Конопци за везивање бала и амбалажа у опште имају бити од материјала једнаког роби.

Ко сортира и пакује кудељу противно овим прописима казниће се новчаном казном до 1000 динара.

Чл. 11. — Не сме се износити на трг нити товарити у вагоне и бродове кудеља која садржи лике од корена, или више од 10% поздера, или која је нарочито овлажена.

Ко износи на трг кудељу која не одговара овом пропису казниће се новчаном казном до 1000 динара.

Ко противно овоме пропису товари кудељу у вагоне и бродове казниће се новчаном казном до 20.000 динара.

Чл. 12. — Кудеља преквашена, плеснива, натрула, црна (капак) или пегава (тучена градом), као и кудеља која садржи више од 8% највише 10% поздера, може се товарити у вагоне ако је обележена као „меркантил”.

Ко товари такву кудељу без ознаке „меркантил” казниће се новчаном казном до 20.000 динара.

Чл. 13. — Свака бала кудеље која се товари у вагоне и бродове мора бити снабдевена вигнетом.

Величину, облик и боју вигнете и начин њеног утврђивања, за балу прописаће Министар трговине и индустрије.

На вигнети се имају исписати речи: „Југословенска кудеља — Chanvre yougoslave — Jugoslavischer Hanf —

Ако се товари кудеља по чл. 12 овога правилника поред тих речи има се, истом величином слова, исписати и реч „меркантил”.

Ко товари кудељу без вигнете казниће се новчаном казном до 5000 динара.

Ко при утовару нетачно обележи робу вигнетом казниће се новчаном казном до 2000 динара.

Чл. 14. — За оцену садржине поздера, извадиће се из бале пет повесама са разних страна и све скупа премериће се на вази: затим ће се ова повесма растрести и ретким гребеном расчешљати тако, да поздер испадне на једном месту, са кога ће се покупити и премерити. Према овоме премеру израчунаће се проценат поздера.

Лика од корена познаје се по неразбијеној лици разне ширине на оној страни повесама, на којој је било корење конопље.

Пегава кудеља услед града (леда) познаје се по пегама које се опајају на влакну, које је често и делимично испрекидано.

Преквашена (премочена) кудеља познаје се по томе, што се конач наглим трзајем кида.

Плеснива кудеља распознаје се слободним оком и мирисом на плесан.

Као „нарочито овлажена” сматраће се кудеља која садржи преко 12% влаге.

IV. Органи контроле

Чл. 15. — Контролу над прерадом конопљине трске и над спремањем кудеље у местима производње, у стовариштима и магазима, као и контролу довоза на тржиште, а по потреби и утовара кудеље у вагоне и бродове, вршиће комисије или комесари за преглед кудеље.

Комисије и комесаре у појединим местима постављају надлежни банови с обзиром на месне потребе. У решењу о постављању комисије и комесара одредиће се овима делокруг рада.

Чл. 16. — У комисије и комесаре у појединим местима постављају се државни и самоуправни пољопривредни и текстилни стручњаци, активни или у пензији.

У сваку комисију ућиће по један претставник заинтересованих трговачких и производјачких односно задружних организација.

Чланови ових комисија и комесари добијају за свој рад награде, које надлежни бан одреди приликом њиховог наименовања из кредитног предвиђеног буџетом за ту сврху.

Чл. 17. — Дужност комисија и комесара за преглед конопље је да обилазе места њиховог подручја, где се конопља прерађује и спрема за продају, да врше преглед довоза на тржиште и стања робе у магазима и стовариштим, и да по потреби контролишу утовар кудеље у вагоне и бродове.

Све случајеве неправилности и непоштовања прописа овога Правилника дужни су комесари односно комисије пријавити управној власти у циљу примене казних одредаба.

Комисије и комесари подносиће сваких 15 дана извештаје о своме раду и кретању трговине надлежној банској управи.

Чл. 18. — Жалбе против одлука (оцена) комисија и комесара, могу се поднети у року од три дана по саопштењу пољопривредном одељењу надлежне банске управе, која по њима коначно решава.

Чл. 19. — Општа управна власт првог степена, којој комисија за преглед кудеље односно комесар пријаве случај неисправности и непоштовања прописа овога Правилника, дужна је поступити по чл. 6. Закона о контроли пољопривредних производа намењених извозу, и казнити кривца одговарајућим казнама из овога правилника, према тежини учињене кривице. Решење о новчаној казни има се донети у року од десет дана по учињеној пријави.

Жалбе на решење првостепене управне власти могу се поднети у року од три дана по саопштењу, надлежној банској управи, која доноси коначну одлуку.

V. Завршне одредбе

Чл. 20. — Министар трговине и индустрије може, по указаној потреби, наредити да се на одређеним железничким и бродарским станицама кудеља не сметоварити без уверења о каквоћи које би издала комисија или комесар за преглед кудеље.

У овоме случају железничке власти и бродарска предузећа имају изискивати пре утовара кудеље на дотичној станици, прописно уверења о каквоћи.

Чл. 21. — Овај Правилник објавиће сви општински судови дунавског и моравског кудељарског подручја.

Чл. 22. — Овај Правилник ступа на снагу три месеца по обнародовању у „Службеним новинама”.

Службене новине Бр. 81. — XXV од 11. априла, 1931. год.

НАРЕДБА

II Бр. 24053. — С од 18. јула, 1931. год.,

о товарењу кудеље на железничким станицама

На основу чл. 20 Правилника о контроли квалитета кудеље од 11. марта, 1931. године наређује се:

(¹) Да се на железничким станицама: Ниш, Међурово, Белотинце, Дољевац, Пуста Река, Пуковац, Брестовац, Печењевце, Лесковац, Ђорђево, Грделица, Пал. Росуља, Предејане, Цеп, Момин Камен, Владичин Хан, Лепенички Мост, Прибој, Врањска Бања, Врање, Павловац, Ристовац, Бујановац, Летовица, Буковревац и Прешево, — кудеља не сме товарити без уверења о каквоћи које ће издавати комисије и комесари за преглед кудеље. Поменуте железничке станице изискиваће при утовару кудеље уверење о каквоћи.

(²) Уверења о каквоћи која издају комисије и комесари, морају садржавати име экс-

педитора или власника робе, ознаку количине прегледане кудеље и примедбу „добра” (чл. 10 Правилника) или „меркантил” (чл. 12 Правилника). За робу која не одговара прописима Правилника о контроли квалитета кудеље неће се издавати уверење о каквоћи.

Службене новине Бр. 161. — LIII од 18. јула, 1931. год.

ПРАВИЛНИК

О.Бр. 1010. од 20. јануара, 1932. год.,

о давању хитне помоћи сиромашном становништву
оскудних крајева у храни и о извођењу јавних радова
на рачун ове помоћи

На основу решења Министарског савета од 16. јануара 1932. год., прописује се Правилник о давању хитне помоћи сиромашном становништву оскудних крајева у храни и о извођењу јавних радова на рачун ове помоћи:

Чл. 1. — Јавни радови (грађење и поправка путева, цеста, мостова, цистерни, бунара, водовода, насипа против поплава; наводњавање и исушивање мочварних и баровитих поља; регулисање потока ит.д.) изводе се у оскудним крајевима у храни, првенствено савске, врбаске, приморске и зетске бановине, а у смислу прописа овога Правилника.

Исплата јавних радова врши се у натури из одобрене количине људске хране.

Чл. 2. — На радове из чл. 1. овога Правилника запославаће се сиромашна лица, која немају сретстава да храну купе, као и она лица, која су услед елементарних непогода остала без довољно хране, а немају сретстава да је набаве.

Спискове оваквих лица саставља, по прописима овога Правилника, општинска власт, а оверава срески начелник.

Чл. 3. — Који се јавни радови имају извршити на рачун хитне помоћи у храни становништву оскудних крајева, на који начин и у коме времену, одређује Срески начелник по саслушању односне општине.

Контролу над извођењем ових радова врши Технички одељак среског начелства, односно руковалац радова, кога одређује срески начелник из редова чиновника среза или општине.

Чл. 4. — Висина наднице за јавне радове одређује се:

18.— динара лицима до закључно 20 година старости;

20.— динара лицима старијим од 20 година, и осталима, који не спадају у категорије, са ниже означеним надницама;

23. — динара ожењенима без деце или са једним дететом испод 20 година старости, или децом старијом од 20 година; или са децом о чијем се издржавању они не старају;

25.— динара ожењенима или удовима са двоје и више деце испод 20 година старости.

Приликом узимања лица на рад, мора се водити рачуна: да из свих сиромашних кућа буде узет сразмеран број лица, како би се постигла равномерна подела хране, по стварним потребама, на сваку сиромашну породицу.

Ове наднице не подлежу плаћању никаквих државних и самоуправних дажбина, нити лица, која врше ове радове, подлеже обвези осигурања, по Закону о осигурању радника, пошто се све ово чини у сврху хитне помоћи становништву оскудном у храни.

Чл. 5. — Цену примљене хране одређује срески начелник у висини цене, коју имају трговци франко место, без икакве њихове трговачке зараде, а по подацима добивеним од месног Трговачког удружења.

Чл. 6. — Ако је неопходно потребно у местима где су прилике за исхрану врло тешке, или где невреме не допушта извођење предвиђених радова, срески начелник може наредити да се унапред изда потребна количина хране најсиромашнијим и у храни најоскуднијим лицима с тим, да то доцније морају одрадити.

И ови издаци имају се вршити по списковима, како је то речено у чл. 16. овога Правилника, у рубрици „Број радних дана” задужиће се дотично лице са одговарајућим бројем надница, које ће доцније, на позив општинске власти одрадити.

Са исплаћеним оригиналним списковима поступа се као што је речено у чл. 17. овога Правилника.

Оверени дупликат ових спискова остаје код општинске власти, како би могла доцније да позива именована лица да одраде задужени број надница послем, који им буде одредила споразумно са среским начелником.

Одужење се бележи у рубрици „Примедба” и о томе извештава срески начелник.

Чл. 7. — Старим, болесним или уопште неспособним лицима за рад, која испуњавају услове из чл. 2 овога Правилника, издавање се потребна количина хране без протууслуге у раду.

Издавање хране оваквим лицима, вршиће се по одвојеним списковима, такође у смислу прописа овога Правилника, а у рубрици „Примедба” ставиће се „Неспособан за рад”, што мора имати потврду општинске власти.

Чл. 8. — Министар социјалне политике и народног здравља може давати оскудним крајевима у храни, поред помоћи у храни, још и помоћ у виду бесплатног превоза хране, коју ти крајеви било сами набављају или добијају ма са које друге стране за исхрану свога сиромашног становништва, искључујући свачију зараду и ма по коме основу.

За ову сврху Министар саобраћаја ставиће на расположењу Министру социјалне политике и народног здравља потребан број бесплатних товарних листова.

Распodelу ових бесплатних товарних листова врши Министар социјалне политике и народног здравља преко Краљевских банских управа, а по њиховом образложеном предлогу.

Чл. 9. — Краљевске банске управе најхитније прикупљају и проверавају податке о потребној количини људске хране за исхрану појединих оскудних крајева у храни. Своје предлоге одмах достављају Министру социјалне политике и народног здравља уз ознаку среског начелника и места где би се и која врста најужније количине хране имала послати.

Чл. 10. — Министарство саобраћаја, врши бесплатан превоз оне хране, коју упућује „Привилеговано акционарско друштво за извоз земаљских производа Краљевине Југославије”, по налогу Министра социјалне политике и народног здравља у одређена места за исхрану становништва оскудних крајева у храни.

Чл. 11. — Храну отпрема најкраћим путем „Привилеговано акционарско друштво за извоз земаљских производа Краљевине Југославије”, среским начелницима, по налогу Министра социјалне политике и народног здравља.

О сваком налогу издатом поменутом друштву, Министар социјалне политике и народног здравља, извештава Генералну дирекцију државних железница и надлежну Краљевску банску управу.

Чл. 12. — О свакој учињеној пошиљци хране „Привилеговано акционарско друштво за извоз земаљских производа Краљевине Југославије” хитно извештава Министра социјалне политике и народног здравља и надлеж-

ну Краљевску банску управу, а телеграфским путем дотичног среског начелника и о железничкој станици, на коју је храна упућена.

Чл. 13. — Срески начелник, на телеграфски извештај о упућеној му храни, предузима одмах све што је потребно за пренос исте од железничке станице до места одређеног за смештај и расподелу хране.

По пријему извештаја железничке станице о приспећу хране, срески начелник одмах упућује свога чиновника за пријем и руковање храном.

Чл. 14. — Пријем хране на железничкој станици врши се комисијски. Комисију одређује срески начелник, а у исту улази као члан и одређени чиновник за пријем хране.

У случају кад се приликом комисиског пријема хране утврди мањак, срески начелник о томе одмах извештава надлежну Краљевску банску управу уз достављање овереног преписа комисиског записника, ради даљег поступка.

Комисијски примљена храна предаје се одмах на руковање одређеном чиновнику, који на комисиском записнику потврђује цифрама и словима износ примљене хране, па је потом, ако се другојачије не нареди, лично спроводи и смешта у одређене магацине, под својом одговорношћу.

Чл. 15. — По пријему хране на железничкој станици, срески начелник може издати пи-

смено наређење чиновнику који рукује храном, да извесне количине хране пре него што их смести у свој магацин, одмах преда појединим одређеним претставницима општинске власти, који ће је лично спровести до општине и сместити у одређене просторије под својом одговорношћу.

На примљену храну одређени претставници општинске власти издаће руковаоцу хране привремену признаницу, коју ће, у најкраћем могућем року, заменити прописним списковима лица, којима је та храна раздељена.

Чл. 16. — Исплату рада храном као еквивалентом зарађених надница, врши руковалац хране на основу списка сачињених од општинске власти, а оверених од среског начелника.

Кад је то немогуће, руковалац хране ће издати, по писменом наређењу среског начелника, потребну количину хране општинској власти на привремену признаницу, као и у случају из чл. 15. овога Правилника, па ће иста сама извршити исплату рада, оверити спискове, вратити их руковаоцу хране и повући привремену признаницу.

Спискови, на основу којих се врши исплата рада, односно издаје храна, чине докуменат и састављају се, по правилу, недељно или петнаестодневно и морају садржавати: Редни број. Име и презиме радника. Одакле је (место). Подаци по чл. 4. овога Правилника (на пр. испод 20 година; ожењен, двоје деце ит.д.). Број радних дана (надница). Износ једне наднице у динарима. Укупан износ надница у динарима.

Цена 1 килограма хране (пшенице или кукуруза у смислу чл. 5. овога Правилника). Укупан одговарајући износ издате хране у килограмима. Потпис примаоца. Примедба.

У списак се смеју унети само она лица, која су стварно радила и означити само они дани у које су заиста и радила.

Ако се утврди случај, да је у платни списак ушло и лице које није радило, или да је за неко лице унето више радних дана него што је оно радило, руковалац радова, односно претставници општинске власти биће одговорни за такве радње и материјално и кривично.

Извршене радове, на основу извештаја свога Техничког одељка или руковаоца радова, такође оверава срески начелник на самом списку.

О извршеним радовима у појединим подручним им срезovima, Краљевске банске управе су дужне да својевремено поднесу извештаје Министру социјалне политике и народног здравља.

Чл. 17. — Руковалац хране, ако лично по списку врши издавање хране појединцима, ставиће на истом потврду : да је у списку свима именованим лицима заиста издао целокупан означени износ хране. Ово ће учинити и општинска власт, ако је она, по одборују среског начелника, вршила издавање хране појединцима.

Општинска власт овакве спискове враћа руковаоцу хране и повлачи раније му дату привремену признаницу по којој је од истога била примила храну.

Све спискове по којима је издата храна, руковалац хране књижи у књигу хране прописану овим Правилником и чува као правдојући докуменат за склапање завршног рачуна о пријему и издавању целокупне хране у срезу.

Чл. 18. — Руковалац хране код среског начелника води Књигу хране у којој на левој страни — примање — има ове рубрике: Текући број. Датум пријема хране. Број деловодног протокола. Од кога је примљена храна. Начин паковања и број. Врста стране. Укупан износ примљене хране у килограмима.

На десној страни исте књиге — издавање — има ове рубрике: Текући број. Датум издавања хране. Број деловодног протокола. Кога је издато. Врста хране. Укупан износ издате хране у килограмима.

На страни „примање” Књиге хране, руковалац хране се задужује са сваком количином хране, коју прима од комисије.

На страни „издавање” Књиге хране, руковалац се раздужује са количином хране издате оскудном становништву по сваком списку.

Књига хране мора бити прописно прошивена и потврђена од среског начелника, а уредно и брижљиво вођена од руковаоца хране.

Чл. 19. — По утрошку све примљене хране у срезу, руковалац хране закључује књигу хране: сумира сва примања и издавања и изводи стање, потврђујући га својим потписом. Потом, саставља „Извод примљене и издате

хране” и то оним редом рубрика, које је уводио, односно разводио у Књизи хране. Овоме изводу прилаже сва односна документа примана и издавања и заједно са књигом хране предаје надлежној Краљевској банској управи на преглед, који се врши комисијски.

Комисију за преглед ових докумената одређује Бан својим решењем. Комисија је дужна одмах да изврши преглед.

Ако при прегледу докумената Комисија утврди рачунску грешку, извршиће потребне исправке; ако утврди материјалну штету, тражиће од одговорног лица да је одмах накнади, а у противном случају известиће Краљевску банску управу, и тражиће обезбеђење.

Нађено стање Комисија излаже на самом Изводу хране и то потврђује својим потписом.

По извршеном прегледу, комисија предаје Краљевској банској управи свој извештај са прегледаним материјалом, како би иста, у случају потпуне исправности докумената, дала разрешницу одговорном рачунопологачу т. ј. руковаоцу хране.

Чл. 20. — Празне џакове у којима је дошла храна, руковацац хране враћа „Привилегованом акционарском друштву за извоз земаљских производа Краљевине Југославије” одмах по расподели хране, уз потврду пријема.

Министарство саобраћаја издаће потребна наређења железничким властима, да су дужне примати на бесплатан подвоз празне џакове у којима је била храна за оскудне крајеве у храни, а које поједини срески начелници враћају „Привилегованом акционарском друштву

за извоз земаљских производа Краљевине Југославије”.

Чл. 21. — Краљевска банска управа водиће књигу у коју ће, на основу добивених извештаја од Министарства социјалне политике и народног здравља и „Привилегованог акционарског друштва за извоз земаљских производа Краљевине Југославије”, убележавати по срезовима: колико је, када и какве хране послато и коме среском начелнику. За сваког сресног начелника отвориће се особена партија.

Кад Краљевска банска управа прими од среског начелника извештај о пријему хране на железничкој станици са комисијским записником из кога се види да је примљено мање хране, него што је означено на товарном листу, одужиће партију дотичног среског начелника са утврђеном разликом и повешће истрагу ради проналажења кривца и накнаде штете.

По примљеном завршном рачуну о утрошку хране од среског начелника, Краљевске банске управе ће их раздужити по својим књигама.

Чл. 22. — Друштво Црвеног Крста Краљевине Југославије извршиће у што краћем року ликвидацију свога досадашњег пословања око помоћи у исхрани пасивних крајева.

Чл. 23. — Све радње по овом Правилнику морају се најхитније — пре свих других послова — најсавесније и најпажљивије изврша-

вати. У противном случају одговорно лице ће се по закону најстрожије кажњавати.

Чл. 24. — Овај Правилник ступа на снагу даном обнародовања у „Службеним новинама“, када престаје да важи „Правилник о исплати јавних радова који се имају извести на рачун одобрених 750 вагона људске хране“ (Службене новине Бр. 12—IV од 16. јануара 1932. г.).

Службене новине Бр. 16. — VII од 22. јануара, 1932. год.

бр. 37523